

OASE DE ANIMALE DIN AȘEZAREA NEOLITICĂ TÂRZIE DE LA UIVAR, JUDEȚUL TIMIȘ. EȘANTIONUL DIN S. XI

Georgeta El Susi*

Cuvinte-cheie: Uivar, Vinča C, resturi de faună, vârste de tăiere, creșterea animalelor, vânătoare.
Keywords: Uivar, Vinča C, faunal remains, slaughter profiles, animal breeding, hunting.

Animal bones from the late Neolithic settlement of Uivar, Timiș County. The sample from S. XI (Abstract)

The article deals with the analysis of faunal remains from the late Neolithic habitation from Uivar-Gomilă, targeting the material from the trench (S.) XI. The site was investigated between the 1999–2009's campaigns; based on radiocarbon data the Neolithic settlement functioned between 4950–4500 BC. About 44,000 animal remains were recovered and analyzed, they were assigned to Neo-Eneolithic, Bronze Age, Iron Age, Middle Ages and modern periods. The sample recovered from trench XI amounts to 7,957 bones, of which, 6,196 belong to the late Neolithic habitation (Vinča C), 371 to the Tiszapolgár level, 920 to the medieval period and 470 to the mixture layer. Of the Neolithic sample, 2,268 bones originate in the structures of some houses (floors, pits, foundation ditches) and 3,928 in the culture layer. Of the 2,268 clearly assigned bones, 1,054 come from the 2nd and 3rd layers (taken together according to archaeological data) and 1,214 from the 4th layer (Tab. 1, 2). The sample from 2nd layer comes from pillar pits, foundation ditches of two burned buildings, marked with F. 3172/3173, F. 3123a and from an adobe agglomeration (F. 3150). The sample from the 3rd layer was collected from an agglomeration of ceramics and bones (F. 3261), two garbage pits (F. 3214, F. 3219), and foundation ditches (F. 3321, F. 3328). The layers 2+3 provided 1,054 mammal bones, of which 342 belong to domestic species (50%) and as many to wildlife. Another 370 fragments represent ribs and flakes of long bones, not specifically assigned. According to the percentage distribution, cattle predominate with 29.1%, followed by red deer with 28.51%, the rest of the taxa have much lower rates. The pig totals 10.96%, the small ruminants 8.04%, and the roe deer, 9.06%. The wild boar totals 10.38%, the aurochs 1.17% and the dog 1.9%. The share of game is high (50%), with emphasis on red deer exploitation. Its high frequency can be linked, either to an increased density in the area, suggesting somewhat more wooded surroundings, or to a specialization in its capture; the exploitation of antlers was a significant component in domestic activities. It is possible that F. 3219, with a diameter of 2.2 m, to be a garbage pit, with a consistent filling (231 bones). The sample of the 4th layer comes from two burned constructions, F. 3208 (H2b–11) and F. 3123b (Tab. 2). It includes 1,214 bones, of which 1,045 come from pillar pits, foundation ditches and floor of F. 3208. Only eight remains were taken from building F. 3123b and 161 from outer space of the constructions. Statistics of the 4th layer indicate a prevalence of domestic taxa (53.75%) with emphasis on cattle breeding (26%). It is a fairly small percentage, but common to the settlement. Sheep and goats rank the second with 15.16%. The pig is quoted with 10.94%. Wild mammals total a high percentage of 46.25%, of which 23.13% is attributed to red deer. As a number of specimens, the roe deer dominates the wildlife spectrum, with 16.39% and 8.91% as fragments. The aurochs bones are few in this sector, the nine remains (1.41%) come from an adult. In addition, mention leftovers from hare, badger, fox.

About 3,928 mammalian bones come from the trench S. XI (no feature), of which 2,039 come from the layers 2+3 and 1,889 from the 4th layer (Tab. 3). The wild species have a high rate, of 52.94%, compared to 47.06%, that of domesticates. Among domestic mammals, pigs predominate with 18.23%, cattle registering only 15.27% and small ruminants, 12.31%. Among the hunted species, red deer rank the first with 18.72%, followed by roe deer with 15.76% and wild boar with 8.87%. The aurochs have a small contribution, 1.37%. The remaining taxa as wild cat, badger, marten, fox, dog, lynx total below 1%. To notice therefore, a diversified wild fauna illustrating different biotopes: wet surroundings with wild boar, beaver, pig; forested areas (forest spots) with red deer, wild cat, lynx, marten, badger, fox, wolf; open areas with roe deer, aurochs, hare. Similar percentages of the main taxa in the trenches S. I-III (presented on another occasion)¹ are also found within S. XI. Specifically, a clear reduction of the bovines and small ruminants' rates was found in the Vinča C2 level compared to Vinča C1 level. As well,

* Institutul de Arheologie și Istoria Artei, Cluj-Napoca, Str. M. Kogălniceanu, 12–14, e-mail: getasusi@yahoo.com.

¹ El Susi 2017b, 29–55.

the red deer is well represented, to the detriment of roe deer and aurochs. Hunting is diversified, with a high share, about 50%. The intensification of hunting, focused on red deer is manifested towards the end of the Vinča C2 habitation, suggesting a cooling of the climate, accompanied by an extension of the forested area. The wild boar rate keeps unchanged, around 10% throughout the Neolithic habitation; probably the humid environments with its specific vegetation along the watercourses was a characteristic of the site's surroundings during its function. The large-scale exploitation of the wild animals is a trait of the multi-stratified sites (tells) of the late Neolithic, reflecting a complex social organization². It seems that the faunal results from Uivar could be pretty well correlated with those of the Tisza sites, especially in terms of the large proportion of game, the modest share of pigs and to some extent that of small ruminants. Cattle seem to have a much smaller share in the local communities economy. Obviously there are also dissimilarities due to local and regional particularities, the ways of approaching the faunal samples, the size of the lots and so on.

Materialul de față continuă prezentarea Meșantioanelor de faună din situl de la Uivar-*Gomilă*, fiind vizat un eșantion prelevat din suprafața S. XI. Așezarea de tip tell de la Uivar a fost localizată pe o ridicătură naturală în câmpia Banatului, la aproximativ 1,5 km vest de satul cu același nume și la 35 km sud-vest de municipiul Timișoara. În preistorie, zona era brăzdată de numeroasele meandre ale râurilor Timiș, Bega, generând turbării și mlaștini ce acopereau o mare parte din interfluviul acestora³. Situl a fost cercetat sistematic între anii 1999–2009⁴, pe baza datelor radiocarbon așezarea neolitică a funcționat între 4950–4500 BC⁵. Din tell au fost recuperate și analizate circa 44000 resturi de mamifere, aparținând nivelelor neo-eneolitice, epocii bronzului, epocii fierului, evului mediu și perioadei moderne. Atribuirea materialului pe faze de locuire s-a făcut conform datelor arheologice publicate⁶, alături de cele furnizate prin bunăvoință de colegul Florin Drașovean.

Din locuirea neolitică Szakálhát (Vinča B2), identificată în secțiunile S I-III s-a publicat un eșantion de 3528 fragmente⁷. Însă cea mai mare parte a eșantionului de faună provine din nivelele neoliticului târziu (Vinča C1-C2). Concret, din suprafețele S. I-III s-au publicat circa 11080 oase de mamifere⁸, dintre care 5368 din contexte clare (with feature) și 5712 din amestec (no feature)⁹. Un alt eșantion publicat a fost prelevat din șanțurile de fortificație, cercetate în S. IV. Materialul respectiv totalizează 7586 oase mamifere, dintre care 3266

provin din nivelele Vinča C, 3284 din nivelele neo-eneolitice (Vinča+Tiszapolgár) și 1036 din alte multe epoci¹⁰. Din eneoliticul timpuriu, cultura Tiszapolgár a fost publicat un eșantion de 2105 piese, colectate din mai multe contexte¹¹.

Materialul ce face obiectul analizei de față provine din S. XI și însumează 7957 piese. Dintre acestea, 6196 au fost atribuite locuirii neolitice târzii (Vinča C), 371 nivelului Tiszapolgár¹², 920 epocii medievale și 470 sunt din amestec (neo-eneolitic, medieval, modern). Din cele 6196 oase neolitice, 2268 fragmente provin din structurile unor locuințe (podine, gropi, șanțuri de fundație) și 3928 din stratul de cultură. Dintre cele 2268 oase clar atribuite, 1054 provin din edificiile straturilor 2+3 (luate împreună cf. datelor arheologice) și 1214 din cele ale stratului 4 (Tab. 1, 2). Stratul 1 conținea material amestecat, oasele nefiind introduse în statistici.

Materialul faunistic din SXI, cu context precizat (with feature).

Lotul faunistic din stratul 2 provine din gropile de stâlp, șanțurile de fundație a două edificii arse, notate cu F. 3172/3173, F. 3123a și dintr-o aglomerare de chirpic (F. 3150). Eșantionul din stratul 3 s-a prelevat dintr-o aglomerare de ceramică și oase (F. 3261), două gropi cu ceramică, oase, chirpic (F. 3214, F. 3219), gropi, șanțuri de fundație (F. 3321, F. 3328). Din straturile 2, 3, analizate împreună din considerente stratigrafice¹³ s-au determinat 1054 oase de mamifere. Dintre acestea, 342 aparțin speciilor domestice (50%) și tot atâtea celor sălbatice. Alte 370 fragmente reprezintă spărturi de coaste, diafize din oasele lungi, neatribuite specific. Conform distribuției procentuale, vita predomină cu 29,1%, urmată de cerb cu 28,51%,

¹⁰ El Susi 2017a, 611–641.

¹¹ El Susi 2016, 265–289.

¹² Include în analiza faunei din locuirea Tiszapolgár, cf. El Susi 2016, 284–286.

¹³ Deși din punct de vedere stratigrafic stratul 3 aparține tot de stratul 2, i s-a dat o altă siglă pentru a fi separate construcțiile incendiate de restul suprafeței și de zonele aflate sub acestea.

² Bartosiewicz 2005, 60–61.

³ Drașovean-Schier 2010, 165–187.

⁴ Este vorba de un proiect comun româno-german, coordonat de profesorii Wolfram Schier, de la Freie Universität din Berlin și Florin Drașovean de la Muzeul Banatului din Timișoara.

⁵ Schier-Drașovean 2004, 145.

⁶ Drașovean *et alii* 2017, 3–10 și bibliografia citată.

⁷ El Susi 2017b, 29–55.

⁸ Resturile altor grupe de animale nu au reprezentat obiectul cercetării noastre.

⁹ El Susi 2018, 83–119.

restul taxonilor având ponderi mult mai mici. Astfel, porcul înregistrează 10,96%, rumegătoarele mici 8,04%, la fel și căpriorul, 9,06%. Mistrețul totalizează 10,38%, bourul 1,17% și câinele 1,9%. Ponderea vânatului este mare (50%), cu accent pe exploatarea cerbului. Frecvența sa crescută o putem lega, fie de o densitate crescută în zonă, sugerând împrejurimi ceva mai împădurite, fie de o specializare în prinderea lui, cu atât mai mult cu cât exploatarea materiei cornoase era o componentă semnificativă în activitățile domestice. Este posibil ca F. 3219, cu diametrul de 2,2 m, să fi fost o groapă de resturi menajere, umplutura sa fiind consistentă (231 oase).

Sub raport tafonomic, 97 resturi au o pigmentație roșietică, 15 fiind calcinate, ele provin din zonele edificiilor incendiate. Circa 51 resturi provenite din edificiul F. 3123a prezintă depuneri de calciu datorate fosilizării într-un mediu umed. Urme de roadere nu prea sunt, probabil oasele au fost aruncate imediat după consum, spațiile fiind igienizate, nefiind prea multe „circulate”. Puține piese prezintă urme de tăiere, printre care, un humerus de mistreț (din F. 3219) cu urme pe trohlee, pentru secționarea ligamentelor și detașarea articulației radio-humerale. În rest, nu există urme clare de procesare; de fapt, oasele fiind puternic fragmentate (pentru extragerea măduvei) sunt greu de identificat intervențiile umane. Oasele au fost sparte nu numai pentru măduvă, dar și pentru prelucrare, ori din alte cauze. Din straturile 2, 3 provin numeroase așchii din craniile de bovine, maxilare, metapodii, coaste, în general fragmente de la animale mari (vită, cerb).

De la bovine s-au identificat 199 piese (29,1%), dintre care 21,61% provin din scheletul cefalic (A), 13,06% din coloană (B), 37% din părțile distale ale membrilor (E) și 28,64% din părțile carnatate ale scheletului apendicular (C, D). Pe baza dentiției s-au identificat 12 exemplare¹⁴, aparținând următoarele grupe de vârstă: două animale tăiate între 4–6 luni (sacrificate, cel mai probabil vara), două între 1–2 ani (16,67%), șase între 2–4 ani (50%), unul între 4–6 ani (8,33%) și unul între 6–9 ani (8,33%). Ponderea mare a subadultilor sugerează sacrificări prevalent pentru carne, doar un sfert dintre indivizi fiind exploatați pentru produse lactate, forță de muncă. Ca date metrice remarcăm un frontal de taur, cu un corn de 240 mm lungime și diametrele bazei nu foarte mari (63/47/177 mm),

¹⁴ Menționăm că NMI-ul estimat este orientativ, el nu reflectă decât ceea ce s-a obținut pe dentiție; în discuțiile legate de ponderea taxonilor ne bazăm doar pe procentajele estimate pe nr. de resturi (NISP).

specimenul fiind imatur corporal (2–3 ani); cornul se află în plan cu frontalul, fiind ușor curbat, vârful fiind orientat în sus.

Cele 75 oase de porc (10,96%) provin mai ales din scheletul cefalic (37,33%), slab reprezentate fiind părțile distale ale picioarelor (12%). Sunt bine reprezentate și părțile carnatate ale membrilor, în proporție de 32% (Tab. 4, Fig. 5). Din cei 12 indivizi identificați, doi s-au tăiat până la 6 luni, trei până la un an, trei între 12–18 luni și patru între 18–24 luni. Datele confirmă sacrificarea pentru carne preponderent în stadiile de tineret și subadult. Condițiile ambientale erau favorabile menținerii unui spor natural, fără a necesita prea multe preocupări din partea comunității. Lotul ovinelor și caprinelor totalizează 55 oase (8,04%), dintre care nouă aparțin caprinelor, cinci ovinelor și 44 sunt neatribuite specific. Circa 35% din oase provin din scheletul cefalic, 9% din coloană și 56% din scheletul apendicular. Per ansamblu, s-au estimat 10 exemplare pe baza resturilor maxilare numeroase, reprezentând 36% din lot. Dintre cele 10 exemplare, patru s-au sacrificat în primele șase luni de viață (primăvara-vara), unul între 12–16 luni, unul între 2–3 ani, trei între 4–6 ani și unul între 6–8 ani (Fig. 2). Se remarcă ponderea mică a animalelor tăiate până la doi ani, ceea ce coincide cu perioada de maturitate sexuală, reproducere; se pare că exemplarele erau preponderent ținute până pe la 4–5, maximum 6 ani. Caprele erau destul de numeroase în turmele de rumegătoare mici. Din ruinele edificiului F. 3172 provine un metatars de ovină cu GL (lg. maximă) de 127,3 mm, estimându-se o talie de 59,58 cm.

Eșantionul canidelor include 13 oase (1,9%), aparținând la doi indivizi, unul ceva mai mic (mandibulă cu lg. condilară, 124 mm) și altul ceva mai mare. De la al doilea exemplar provine și un calcaneu, cu lg. maximă 43 mm. Din F. 3491 (construcția nearsă) provine un neurocraniu de câine, spart în jumătate, probabil pentru extragerea creierului.

Cerbului îi aparțin 195 fragmente (28,51%) atribuite la 11 exemplare. Eșantionul provine în proporție de 19,49% din scheletul capului, doar 16,92% din coloană, 26,15% din părțile carnatate ale scheletului apendicular și 37,44% din părțile distale ale membrilor (Tab. 4). Se pare că, în gropile și șanțurile de fundație ale edificiilor din acest nivel s-au aruncat multe spărturi de metapodii, falange și resturi cefalice. Cei 11 cerbi, identificați pe baza materialului, au fost vânați în următoarele stadii: doi în jur de 5–6 luni (pe la finele verii), trei între 12–14 luni (cel mai probabil vara), unul între

20–24 luni și cinci peste 5–6 ani. Amintim un metacarp (din F. 3150), cu lungimea de 259,6 m, pe baza lui estimându-se o talie de 118,12 cm. Pare un exemplar masculin. De la căprior s-au determinat 62 oase (9,06%), provenind prevalent din părțile distale ale membrelor (39,34%). Scheletul capului reprezintă cam 25% iar părțile carnate ale membrelor 37,8% (Tab. 8). Din cei șapte indivizi, unul avea circa 1–2 luni (vânat pe la începutul verii), trei, 12–15 luni (capturați primăvara-vara), unul 18–24 luni și doi erau adulți. Existența în material a trei frontale cu coarnele pe peduncul confirmă capturarea celor mai multe exemplare în sezonul cald. Probabil că atunci era numeros prin împrejurimi, fiind vânat și pentru protecția culturilor agricole.

Mistrețului îi aparțin 71 oase (10,38%), cea mai mare parte (66,19%) provenind din scheletul apendicular. Capul reprezintă doar 21,13% iar coloana 12,68%. S-au estimat două talii, cu valori de 99,8 și 104,3 cm, valori caracteristice masculilor. Dintre cei șase indivizi identificați, doi au fost vânați între 12–18 luni, unul spre 3 ani, trei fiind adulți și maturi. Bourul atinge proporții reduse, cele 8 resturi (1,17%) provenind de la un singur animal, posibil o femelă. Cele 5 oase de iepure (0,73%) aparțin la doi indivizi, unul fiind sub-adult. Din șanțul de fundație al locuinței F. 3123a provine o mandibulă spartă de vulpe, cu lg. carnasierei de 16,5 mm.

Materialul faunistic atribuit stratului 4 provine din resturile arse a două construcții și din nivelul de călcare. Este vorba de edificiile F. 3208 (H2b–11) și F. 3123b (Tab. 2, Fig. 1). Eșantionul cumulează 1214 oase, dintre care 1045 provin din gropile de stâlp, șanțurile de fundație, podină ale construcției F. 3208. Opt resturi s-au prelevat din edificiul F. 3123b și 161 din exteriorul edificiilor. Edificiul notat F. 3208 reprezintă una dintre cele mai reprezentative construcții pentru arhitectura stratului 4, furnizând o serie de detalii, ce o individualizează în raport cu celelalte structuri cercetate la Uivar. Structura măsoară 10x5 m, fiind compusă dintr-un parter și un etaj superior, ce nu acoperea în totalitate suprafața etajului inferior. Parterul era compartimentat în trei încăperi, (A, B1, B2). Ultima cameră a clădirii, cea nordică, a fost compartimentată în patru spații prin ziduri joase. În interiorul compartimentelor, în colțurile de nord-est și nord-vest se aflau două vase de dimensiuni mari. În centrul compartimentului nordic, pe podea au fost observate un corn ars de bovidu și fragmente dintr-un bucraniu din lut, prost conservat. Cel mai mare compartiment, al doilea din colțul nordic,

conținea o carapace completă de broască țestoasă și o teslă de piatră arsă. Se pare că edificiul va fi avut rol de sanctuar¹⁵.

Din încăperea A s-au recoltat 66 oase: nouă de vită, cinci de porc, două de ovicaprine, unul de câine, 15 de cerb, nouă de mistreț, patru de căprior, unul de bursuc și 20 nedeterminate complete. Dintre acestea, din zona unei vetre (F. 3264) din încăperea A provin o tibie și o spărtură dintr-un maxilar de vită adultă, o spărtură dintr-un radius de ovicaprin, o mandibulă de bursuc și două așchii. Proveniența osului de bursuc este sub semnul întrebării. Fie este vorba de vreo galerie săpată de bursuc, fie a fost, într-adevăr un animal prins. Tot din încăperea A, caroul J5 provine și un fragment dintr-o falangă medie de cal, posibil să aparțină fie unui exemplar sălbatic ori să fie o intruziune din nivelele de sus. De pe podina încăperii B1 s-au adunat 22 oase de animale, dintre care, opt provin din zona vasului nr. 1 (F. 3327) și anume: o coastă, un femur proximal, un M₃ inferior, un metapod de la o vită de circa 3,5–4 ani; o diafiză de metacarp și o maxilă de la un căprior de 5–6 ani; o coastă și o diafiză din metatars de ovicaprin. Celelalte 14 resturi provin din zona vasului nr. 2 (F. 3373). Este vorba de patru fragmente din tibia, metacarpul și vertebra unui cerb adult, o pereche de astragale, un canin inferior și o spărtură din craniu unui mistreț (cu talia de 102 cm). O apofiză mandibulară și o tibie distală aparțin unei ovine de 12–18 luni iar trei spărturi sunt nedeterminabile. De pe podina încăperii B2 am determinat 11 oase și anume: o coastă, un astragal stg. și o diafiză dintr-un metatars de vită, o falangă de mistreț, o tibie de ovicaprin, un radius proximal stg. de căprior, o coastă și un fragment de orbită de porc și patru spărturi nedeterminabile. Alte 946 oase¹⁶ s-au adunat din gropile de pari, șanțurile de fundație, structuri ce susțineau podina și pereții construcției respective. În carourile A3–5 și B4–6 au fost cercetate parțial ruinele arse ale unei alte construcții (F. 3123b), acoperite parțial de ruinele construcției F. 3123a, din stratul superior¹⁷. Din perimetrul construcției s-au determinat doar opt oase și anume: o spărtură de coastă și femur de la un ovicaprin, o falangă medie și un metatars drept proximal de cerb, un dinte de carnivor, un metatars proximal drept de bour și două așchii nedeterminabile.

¹⁵ O prezentare detaliată a structurii edificiului și inventarului aferent în Drașovean-Schier 2010, 176.

¹⁶ Reprezintă diferența dintre cele 1045 resturi aparținătoare construcției F.3208 și cele 99 piese de recoltate de pe podina acesteia, descrise mai sus.

¹⁷ Drașovean-Schier 2010, 176.

Statistica pe datele nivelului 4 indică o pondere de numai 53,75% a oaselor de specii domestice, bovinele fiind cotate cu circa 26%. Este un procent destul de mic, dar comun așezării. Cele 165 oase de vită provin în proporție de 39,75% din scheletul distal al membrilor (falange, metapodii), restul categoriilor corporale având ponderi mici, de 13–16% (Tab. 4, Fig. 6). Pentru cei 10 indivizi identificați pe resturile maxilare s-a stabilit următoarea repartitie pe grupe de vârstă: un individ tăiat între 1–2 ani (10%), cinci între 2–4 ani (50%), doi între 4–6 ani (20%) și doi între 7–9 ani (20%). Se remarcă așadar, ponderea majoritară a subadultilor și adulților tineri; dacă avem în vedere unele date metrice crescute, presupunem sacrificări prevalente ale masculilor (pentru carne), femelele fiind exploatate mai mulți ani, pentru lapte.

Pe locul secund se plasează ovinele și caprinele, cu un procent de 15,16%. Șapte oase provin de la ovine, nouă de la caprine, restul de 81 fragmente fiind atribuite grupului Ovicaprine. Repartitia materialului pe regiuni corporale indică o pondere ceva mai mare a resturilor cefalice (24,74%) și extremitățile distale ale picioarelor (21,65%) restul segmentelor fiind în proporție de 16–18,5% (Fig. 6). În privința sacrificărilor, din cei nouă indivizi, trei au fost sacrificați în primele 6 luni de viață (33,33%), patru între 1–2 ani (44,45%) și 2 între 4–6 ani (22,22%). Lipsa tăierilor între 6–12 luni ar coincide cu perioada reproductivă. Tăierile importante între 1–2 ani ar coincide cu reformarea turmelor prin sacrificări majoritare ale masculilor, probabil și a femelelor sterpe. Evident, se înregistrează o exploatare echilibrată, cu puține sacrificări în perioada reproductivă, și exploatarea animalelor mai mulți ani. Pe un metatars de țap cu GL de 116,4 mm și indicele diafizar de 12,63, provenit din F. 3208, s-a estimat o talie de 62,16 cm. O analiză a taliei caprinelor din 17 țări asiatice și europene, începând din neolitic și până în evul mediu a evidențiat două forme („rase”) de caprine, incluse în două clase, A și B. Existența lor nu are legătură cu dimorfismul sexual, în cadrul fiecărei grupări existând masculii și femele¹⁸. Forma scundă (grupa A) apare în toate siturile și epocile istorice, mai ales în neolitic. Talia acestui tip de caprine crește de-a lungul epocii bronzului și fierului timpuriu. Forma înaltă (grupa B) nu a fost identificată în neolitic, ea apare în Grecia, în perioada de trecere spre epoca bronzului, frecvența sa crescând în timp. Potrivit aceluiași date, valoarea de separare a taliei celor două grupe (A, B) este valoarea 69 cm,

sub această limită se plasează exemplarele primei categorii, iar peste, celei de-a doua. Cu siguranță exemplarele noastre provin din prima grupă.

Cele 70 oase de porc (10,94%) provin de la 10 indivizi sacrificați astfel: doi indivizi sub 6 luni (20%), unul între 6–12 luni (10%), cinci între 1–2 ani (50%), câte unul între 2–4 ani și 4–6 ani. După cum era de așteptat, tăierile erau preponderente în al doilea an de viață, când se atingea probabil, o greutate ceva mai mare; existau sacrificări și în primul an de viață, e drept mai puține. Cele 12 oase de câine (1,87%) provin de la doi indivizi mici, de tip *palustris*, unul având o înălțime de 41 cm (omoplat cu GL de 101 mm); unul din cei doi indivizi a decedat în jur de 15–18 luni (humerus cu sutura proximală vizibilă). Oasele exemplarelor canine provin din zona locuinței F. 3208.

Mamiferele sălbatice totalizează un procent mare, de 46,25%, din care 23,13% (148 oase) este atribuit cerbului. Cele mai multe elemente scheletice provin din părțile distale ale membrilor (38,72%), 21,63% din craniu, restul segmentelor corporale totalizând 12–13,5%. Din cei 9 indivizi, unul a fost vânat între 3–5 luni (vară, început de toamnă), doi între 2–2,5 ani, doi între 4–5 ani, doi între 6–7 ani și doi între 8–12 ani (Fig. 4). Remarcăm proporția mare de exemplare adulte și mature, mai ales masculi, capturarea vizând și exploatarea cornului. Pe locul secund între speciile vâdate se plasează mistrețul cu 70 oase, însemnând 10,94%. Și în acest caz s-au identificat resturi din toate părțile corpului, cele mai multe fiind resturile dentare și membrele posterioare. Din cei șase indivizi, trei aveau între 1–3 ani și alți trei peste 4 ani. Dimensionările indică prevalența femelelor, de la un mascul păstrându-se o pereche de astragale, ce au dat o talie de 102 cm.

Ca număr de specimente, căpriorul domină spectrul faunei sălbatice, cu 16,39%; totuși, pe cele 57 de oase reprezintă doar 8,91%. S-au identificat 10 indivizi sacrificați la diferite vârste: un exemplar în prima lună de viață (pe la finele primăverii), altul pe la 6 luni (toamna), dar cei mai mulți indivizi fiind capturați după 2 ani. Astfel un exemplar avea circa 2–2,5 ani, altul 3 ani, ceilalți șase depășind 4–5 ani. Și în acest caz surprinde proporția mare de resturi de craniu, 33,33% și părți distale ale membrilor (40,36%). Aproape că nu s-au găsit oase din părțile carnatate ale membrilor posterioare, ele vor fi ajuns în altă parte, în depunerile arheologice.

Oasele de bour sunt puține în acest sector al așezării, cele nouă resturi (1,41%) provin de la un singur adult. Cele cinci resturi de iepure (0,78%)

¹⁸ Lasota-Moskalewska *et alii* 1991, 336–348.

aparțin unui exemplar vânat în acea epocă; este vorba de două metapodii, un calcaneu fuzionat, o falangă proximală și o coastă. Un coxal cu LA¹⁹ de 17 mm și o mandibulă cu lg. jugală de 42,7 mm aparțin bursucului; probabil este vorba de același exemplar cu oasele dispersate în strat. O vertebră și o mandibulă cu lg. jugală de 54,2 mm aparțin unei vulpi. Două oase neidentificate exact le-am atribuit, potrivit unor caracteristici carnivorelor mici, nu câinelui. Este vorba de o spărtură de M1 și un perete de mandibulă. Din F. 3696, groapă de stâlp a edificiului F. 3208, provine un astragal de vită; piesa are urme de tăiere paralele, fine pe mijloc, pentru scoaterea pielii animalului respectiv. 20 oase sunt calcinate și 27 au pigmentație roșcată.

Din stratul lui S XI (no feature) s-au determinat 3928 oase de mamifere, dintre care 2039 provin din stratele 2+3 și 1889 din stratul 4. Din totalul eșantionului, 2622 sunt piese determinabile, 1306 fragmente neavând o atribuire clară (Tab. 3). În strat, speciile sălbatice au pondere mare, de 52,94%, față de 47,06%, segmentul domestic. Printre mamiferele domestice predomină suinele cu 18,23%, vita înregistrând doar 15,27% și rumegătoarele mici 12,31%. Printre speciile vâdate predomină cerbul cu 18,72%, urmat de căprior cu 15,76% și mistreț cu 8,87%. Bourul are o mică frecvență, doar 1,37%, restul taxonilor sălbatice identificați (mistreț, pisică sălbatică, bursuc, jder, vulpe, câine, lynx) sub 1%. Remarcăm așadar, o faună diversificată ilustrând biotopuri diferite: cel umed prin mistreț, castor, porc; împădurit (sub forma unor pâlcuri de pădure) prin cerb, pisică sălbatică, râs, jder, bursuc, vulpe, lup; zone deschise, prin căprior, bour, iepure. În strat am găsit prevalent, elemente osoase din părțile distale ale scheletului apendicular, în proporție de 30–55%, de la aproape toate speciile, exceptând ovicaprinele și porcul. Cu siguranță, metapodiile de ovicaprine se prelucrau, așa s-ar explica absența lor în strat; în cazul porcului și părțile distale ale membrilor intrau în consum. Resturile cefalice sunt numeroase doar în cazul porcului (37%) și câinelui (46% ceea ce este intrigant). În cazul celorlalte specii resturile din craniu, variază între 10–25%. Elementele de coloană și părțile carnate ale membrilor sunt slab reprezentate la toate grupele de animale, reprezentând sub 22%.

În general, nu avem urme clare de tăieri pe oase și asta pentru că materialul este spart, a suferit ardere secundară, are calcifieri. Astfel, 330

oase sunt arse, pigmentația variind de la roșcat la negru, din care 40 sunt calcinate. Calcifieri am întâlnit pe vreo 30 oase, din stratul 3. Nici urmele de roadere nu-s prea multe, doar două pe o coastă și o ulnă proximală de mistreț. Probabil că oasele au fost îndepărtate după consum, nefiind rulate de animale. Ca aspecte patologice, amintim un frontal de căprior cu coarnele pe peduncul, provenit din str. 3. Coarnele sunt deformate, cu țesutul cornos îngroșat anormal. Se pare că este vorba de un caz teratogen, datorat hipersecreției de testosteron, ce a dus la o dezvoltare anormală a coarnelor. Din 016 147A, 4.2.3., E6, provine un fragment de coxal de cerb, cu coxartroză. Din 008 427A, 3.1.0, A3 provine un M3 de vită fără coloneta accesorie. Pe lângă oasele provenite din SXI, amintim încă 553 fragmente din stratul 1, no feature pe care nu le-am integrat în statistici, fiind posibile amestecuri cu materiale din epocile următoare.

În privința claselor de vârstă, pentru stabilirea lor am utilizat exclusiv datele furnizate de eroziunea dentară. În toate cazurile am cumulat rezultatele din nivelele 2+3 cu cele din nivelul 4, întrucât nu am semnalat diferențe majore între cele două contexte. Așadar, în cazul vitei am obținut următoarele date: din cei 31 indivizi identificați, până la 1 an avem un procent tăieri de 12,91%, tot atâta până la doi ani, 38,71% între 2–4 ani, 3,22% între 4–6 ani, 22,58% între 6–9 ani și 9,68% între 9–11 ani (Fig. 3). Practic, se sacrifică mai puțin tineret, mai mulți subadulti (preponderent masculi, ori femele cu performanțe economice limitate), păstrându-se vitele până la vârste avansate, chiar dacă în procent mai mic. Am putea vorbi de o exploatare oarecum echilibrată; probabil că efectivul de bovine nefiind prea numeros, se încerca o gospodărire eficientă, focalizată pe carne de la subadulti (nu tineret), produsele lactate, forța de muncă. Printre resturile sale prevalează cele din extremitățile distale ale membrilor (43,34%), cu puține elemente din celelalte categorii corporale (Tab. 4, Fig. 7).

În cazul suinelor domestice, din cei 37 indivizi estimați pe stratul din S. XI, cam 40,54% s-a sacrificat până la un an, 43,24% între 1–2 ani și 16,22% între 3–5 ani. Sunt procente normale pentru o specie crescută liber, pentru carne. Ponderea de 16% asigură înmulțirea naturală a efectivelor, cu siguranță condițiile ambientale fiind favorabile. Pentru un exemplar suin s-a estimat o înălțime a greabănelului de 63,96 cm. În schimb, din str. 2+3 provine un pelvis, pe baza lui estimându-se o înălțime de 51,52 cm, valoare mică. În general, pe materialul suinelor domestice de la Uivar se înregistrează o

¹⁹ Codificări măsurători cf. Von den Driesch 1976.

eterogenitate populațională, cu înălțimi la greabăn variind între 64–76 cm²⁰. Fie că este vorba de diferențe date de dimorfismul sexual, fie de existența unor indivizi ceva mai robuști și mai înalți, mixați cu specia sălbatică. Din păcate, prevalența imaturilor corporali nu a permis o definire clară a grupelor respective. Și în acest caz prevalează elementele cefalice în proporție de 37,14%, restul categoriilor corporale înregistrând între 13–17%.

În cazul ovinelor și caprinelor, din cei 25 indivizi prezumați, până la 6 luni (până la finele verii) se sacrifică 20%, cam 16% până la un an (sezonul rece), 32% între 1–2 ani, 4% între 2–4 ani, 24% între 4–6 ani și 4% peste 6 ani. Practic, în primii doi ani de viață se taie circa 68%, doar 28% în stadiul adult și 4% în cel matur. Este o sacrificare bazată pe carne și ceva lactate. Ovinele par să fi fost ținute în împrejurimi, nu s-au efectuat pendulări sezoniere. Din str. 2+3 provine un radius de ovină cu GL–141 mm, rezultând o talie de 56,68 cm. Pe materialul ovinelor de la Uivar s-a estimat o variație a înălțimii la greabăn de 48,3–58,6 cm, cu o medie de 55,4 cm (N=14)²¹. În același registru valoric se înscriu datele de la Sânandrei, 49,6–58,2 cm (N=3; M= 55,2 cm)²², Opovo (57,48 cm)²³ și Vinča (47,8–56,04 cm, M= 52,5 cm)²⁴. Pe un alt lot de la Vinča s-au apreciat valori de 50,8 cm, 52,27 cm și 55,18 cm²⁵. Per ansamblu, datele sunt mici peste tot, confirmând un tip de ovină mic și gracil. Un studiu mai vechi asupra taliei ovinelor de-a lungul unor epoci istorice și regiuni euro-asiatice arată că, pentru zona A²⁶, pe perioada de timp ante 2000 BC, s-a estimat o variație a taliei ovinelor de 57,6–63,1 cm, cu o medie de 59,2 cm (N= 135)²⁷.

Resturile canidelor sunt relativ numeroase în stratele 2+3, de acolo provin resturile a cel puțin cinci exemplare adulte și a unuia de 4–5 luni. Pe materialul din acest nivel s-au estimat valori ale lungimii bazale Dahr, de 148,85, 140,15 și 145,91, aparținând clasei *ladogensis*. Ele sugerează craniul ceva mai mari decât ale formei *palustris*. Amintim un femur dr. cu lungimea de 168,2 mm, estimându-se o talie de 51,52 cm. Un indicele diafizar cu valoarea de 7,61, cât și valoarea taliei indică un exemplar înalt, cu o robustețe medie a oaselor

lungi. Este o valoare neobișnuită pentru această epocă. În stratul 4 avem oase de la doi indivizi, unul ceva mai mic. Nu excludem consumul câinelui, urme de tăiere pe oase nu s-au observat, dar o serie de piese (humerus, craniu) sunt sparte din vechime.

Din cei 38 indivizi de cerb identificați, circa 18,42% sunt animale vâdate în primul an de viață (mai ales în lunile mai-septembrie), 13,16% în al doilea an, 26,31% între 2–4 ani și 42,11% peste 4 ani. Multe exemplare mature aveau peste 7–8 ani. S-au identificat elemente din toate părțile corporale, prevalând extremitățile distale, 37,87%. În cazul căpriorului, am stabilit că, din cele 32 exemplare identificate, 28,12% au fost vâdate până la un an, 15,63% între 1–2 ani, 31,25% până la 4 ani și 25% peste 4 ani. Au fost depistate și animale de 6–9 ani, dar ponderea lor este mică. În general, predomină exemplarele tinere și subadulte în proporție de peste 50%; probabil se vâna cam ce era disponibil prin împrejurimi, mult tineret, de numai 3–6 luni, capturat vara-toamna. Pe baza unor frontale cu coarne am stabilit că, cel puțin 5–6 exemplare au fost vâdate în perioada aprilie-septembrie. Există și animale prinse toamna târziu-iarna. Practic, căpriorul se vâna cam tot timpul anului, mai mult în sezonul cald. Multe animale tinere erau prinse pentru a proteja culturile agricole din zona așezării. Cam 43,31% sunt oase din părțile distale ale membrelor, fără valoare alimentară, dar importante pentru prelucrat, metapodiile. Resturile de craniu reprezintă cam 25,35% din lotul speciei; doar 3,17% sunt elementele de coloană (multe sunt printre coastele nedeterminate) și 28,17% părțile proximale ale membrelor, cele cu valoare alimentară mare. Evident, ca și în cazul celorlalte mamifere sălbatice, animalele erau prinse și tranșate integral în perimetrul așezării.

Mistrețul făcea obiectul unei susținute vânători, din cei 18 indivizi identificați, 44% sunt animale mature, vâdate peste 7 ani. 38,38% este proporția specimenelor capturate între 1–3 ani, 5,56% a specimenelor de 3–4 ani și 11,11% a celor de 4–5 ani. Pe materialul dimensionabil al suinelor sălbatice din S. XI (toate contextele) s-a stabilit o variație a înălțimii la greabăn de 87,33–111,83 cm (N=20), cu o medie de 98,1 cm. Pe întreg lotul speciei de la Uivar s-a estimat o variație a taliei de 87,33–120,3 cm, cu o medie de 98,5 mm (N= 109). Subliniem existența unor exemplare foarte înalte, cu talii de peste 110 cm (trei indivizi); cam 40 exemplare aveau talii între 100–110 cm, 59 exemplare între 90–100 cm și doar șapte specimene în jur de 87–88 cm. Numărul mare de cazuri

²⁰ Date personale nepublicate.

²¹ Date nepublicate.

²² Date personale.

²³ Greenfield 1984, 411.

²⁴ Am estimat talii pe baza datelor din Dimitrijević 2006, 264, tab. 5.

²⁵ Bökönyi 1990, 51.

²⁶ Aci sunt incluse Germania, Ungaria, fosta Iugoslavie, Grecia, nordul Turciei.

²⁷ Lasota-Moskalewska *et alii* 1998, 325.

a permis stabilirea limitelor largi de oscilație a taliei mistrețului, între acestea încadrându-se și valorile obținute pe eșantioanele din alte situri neolitice târzii, din Câmpia Banatului. Astfel, pe materialul de la Parța II s-a înregistrat o variație de 94,5–107 cm (M= 102 cm, N= 7)²⁸, iar la Sânanndrei au fost estimate valori de 86,4–108 cm (M= 97,5 cm, N= 10)²⁹.

Oasele bourului provin de la trei exemplare, unul având 18–24 luni, celelalte având peste 4 ani (unul de circa 7–9 ani). Cele 17 oase de iepure provin de la doi adulți și un pui. De la vulpe s-au identificat 12 fragmente din scheletul a două exemplare adulte. Din stratul 4 provin două mandibule dr. și două spărturi de radius de la două pisici sălbatice, având în vedere contextul de descoperire, cât și dimensiunile relativ mari ale dentiției (P3-M1), de 22–23 mm. Bursucului îi aparțin un coxal dr. cu GL/ LA de 114/ 19 mm, cât și o mandibulă dr. cu lg. jugală/ M3 de 43,3/ 20,3 mm. De la jder provine un fragment de omoplat stg. cu SLC/ GLP de 12/ 12 mm. Un fragment din diafiza unei ulne aparține castorului, ea a fost descoperită în stratul 2+3. Tot de aci provine și o mandibulă dr. cu P1-P4 de 43 mm, atribuită unui lup. Din str. 4 provine un femur dr. de râs cu GL de 170,5 mm. Actualmente specia viețuiește din zona dealurilor subcarpatice înalte (de la 500–600 m altitudine) până sub crestele cele mai ridicate ale munților Carpați (1700–1800 m altitudine). Probabil că în preistorie va fi coborât și în zonele joase, mai bine împădurite ale Banatului. Existența lui în această zonă se leagă și de abundența căpriorului (dovedită osteologic) în areal; după cum se știe căpriorul reprezintă până la 99% din biomasa speciei.

Per ansamblu, cele 6186 oase de mamifere recoltate din S. XI se datează în neoliticul târziu (Vinča C); structurile identificate aparțin fazelor de construcție 2a, 2b, având drept caracteristică prevalența ceramicii Vinča C2³⁰. Cam peste tot, indiferent de strat, rata speciilor sălbatice este foarte mare, variind între 46,25%–55,06%. Printre speciile vâdate, cerbul are cele mai multe resturi, ponderea lor este de 27–28% în nivelele 2+3 și 23–30% în stratul 4. Mistrețul și căpriorul au procentaje apropiate în toate nivelele, în medie de 9–12%. Rata bourului est mică, în jur de 1–1,5%. Dintre speciile domestice, bovinele prevalează cu 29% în nivelul locuințelor din str. 2+3, scăzând la 25,75% – 22,97% în str. 4. Suinele domestice au ponderi mici, de circa 9–11% peste

tot. Ovinele și caprinele au o valoare minimă, de 8% în locuințele niv. 2+3, atingând un maximum de 15,16% în cele din niv. 4. Ponderea canidelor este nesemnificativă, de circa 1–2% peste tot. Se pare că, vânătoarea era o componentă de bază a sistemului economic, alături de creșterea vitelor. Porcul și rumegătoarele mici aveau o importanță limitată în sectorul alimentar și utilitar. Statisticile obținute pe structurile sectorului S. XI nu diferă de ceea ce s-a obținut pe sectoarele S. I-III.

Se păstrează aceleași variații procentuale ale principalilor taxoni ca și în S. I-III. Concret, în nivelele Vinča C2, raportat la Vinča C1 se înregistrează o reducere a ratei bovinelor și rumegătoarelor mici, în schimb, cerbul este bine reprezentat, în detrimentul căpriorului, mistrețului și bourului. Vânătoarea este diversificată și cu o pondere egală cu a segmentului domestic, în medie de 50%. Intensificarea vânătorii, mai ales a cerbului, se manifestă spre finele așezării Vinča C2, fapt ce ar sugera o răcire, însoțită de o extindere a zonelor împădurite. Procentul mistrețului se menține în jur de 10% pe toată durata așezării neolitice; probabil ambientul umed și vegetația specifică de-a lungul cursurilor de apă au reprezentat o caracteristică a împrejurimilor sitului pe durata funcționării sale. Exploatarea pe scară largă a animalelor sălbatice este o caracteristică a siturilor pluri-stratificate (tell-uri) din neoliticul târziu, structura așezărilor respective reflectând o organizare socială complexă³¹. Credem că fauna de la Uivar se corelează în mare măsură cu datele stabilite pe siturile Tisza, mai ales în ceea ce privește proporția mare a vânatului în raport cu speciile domestice, ponderea modestă a suinelor și într-o oarecare măsură a ovicaprinelor. Vita pare să aibă o pondere mult mai mică în economia locală a comunităților de la Uivar. Evident, sunt diferențe date de particularități locale și regionale, modalități de abordare a loturilor faunistice, mărimea eșantioanelor și o serie de alți factori.

BIBLIOGRAFIE

Bartosiewicz 2005

L. Bartosiewicz, Plain talk: animals, environment and culture in the Neolithic of the Carpathian Basin and adjacent areas. In: D. W. Bailey, A. Whittle, V. Cummings(ed.), *(Un)settling the Neolithic*, Oxford: Oxbow (2005), 51–63.

Bökönyi 1990

S. Bökönyi, Tierknochenfunde der neuesten Ausgrabungen. In: D. Srejović(ed.), *Vinča and its World*,

³¹ Bartosiewicz 2005, 60–61.

²⁸ El Susi 1998, 132.

²⁹ Date personale nepublicate.

³⁰ Schier 2014, 29.

International Symposium, The Danubian Region from 6000 to 3000 B. C. vol. LI, 14, Beograd (1990), 49–54.

Dimitrijević 2006

V. Dimitrijević, Vertebrate fauna of Vinča-Belo Brdo: Excavation campaigns 1998–2003. *Starinar* 56 (2006), 245–269.

Draşovean-Schier 2010

Fl. Draşovean, W. Schier, The neolithic tell sites Parţa and Uivar (Romanian Banat). A comparison of their architectural sequence and organization of social space. In: S. Hansen (ed.), *Leben auf dem Tell als soziale Praxis. Beiträge des Internationalen Symposiums in Berlin vom 26–27 Februar 2007*. Kolloquien zur Vor- und Frühgeschichte 14 Bonn (2010), 165–187.

Draşovean *et alii* 2017

Fl. Draşovean, W. Schier, A. Bayliss, B. Gaydarska, A. Whittle, The lives of houses: duration, context and history at Neolithic Uivar. *EJA* (2017), in press.

El Susi 1998

G. El Susi, Studiu preliminar al resturilor de faună din aşezarea neolitică de la Parţa-tell II (jud. Timiş). *AnB(S.N.)* VI (1998), 129–151.

El Susi 2016

G. El Susi, Date arheozoologice inedite asupra locuirii Tiszapolgár de la Uivar (judeţul Timiş). In: C. Popa (ed.), *The Carpathian Basin and the Northern Balkans between 3500 and 2500 BC: Common Aspects and Regional Differences*. *AnUA, Series Historica, 20/II*, Alba Iulia (2016), 265–289.

El Susi 2017a

G. El Susi, Oase de animale din aşezarea neolitică târzie de la Uivar, jud. Timiş. Materialul din şanţurile de fortificaţie. *Arheovest. Interdisciplinaritate în arheologie şi istorie. In honorem Prof. Univ. emerit Doina Benea*, vol 2, Szeged (2017), 611–641.

El Susi 2017b

G. El Susi, Animal Bones from the Neolithic (Szakalhat) levels at Uivar (Timiş County). *Ziridava* 31 (2017), 29–55.

El Susi 2018

G. El Susi, Economia animalieră a comunităţilor neolitice târzii (Vinča C1-C2) de la Uivar, judeţul Timiş. *Banatica* 28 (2018), 83–119.

Greenfield 1986

J. H. Greenfield, *The paleoeconomy of the Central Balkans (Serbia): a zooarchaeological perspective on the Late Neolithic and Bronze age (ca. 4500–1000 BC)*. *BAR* (IS) 304 (1986).

Lasota-Moskalewska *et alii* 1991

A. Lasota-Moskalewska, H. Kobryń, K. Świeżyński, Two forms of domestic goats in Europe and Asia from the

neolithic Age to the Middle Age. *Acta Theriologica* 36, 3–4 (1991), 329–348.

Lasota-Moskalewska *et alii* 1998

A. Lasota-Moskalewska, H. Kobryń, K. Świeżyński, The size of domestic sheep (*Ovis aries* L.) in Europe and Asia from the Neolithic to the Middle Age. *Swiatowit* 41/B (1998), 323–348.

Schier 2014

W. Schier, Der spätneolithisch-kupferzeitliche Tell von Uivar (Rumänien). Prospektionen und Grabungen 1998–2009. In: W. Schier/M. Meyer (eds.), *Vom Nil bis an die Elbe. Forschungen aus fünf Jahrzehnten am Institut für Prähistorische Archäologie der Freien Universität Berlin*. *Internationale Archäologie: Studia honoraria* 36 (2014), 17–36.

Von den Driesch 1976

A. Von den Driesch 1976, A guide to the measurement of animal bones from archaeological sites: as developed by the Institut für Palaeoanatomie. *Domestikationsforschung und Geschichte der Tiermedizin of the University of Munich*, Vol. 1. Peabody Museum Press (1976).

Tabel 1: Distribuția oaselor în structurile straturilor 2+3/ Distribution of bones in the structures of the 2nd and 3rd layers

Feature/context	Str. 2			Str. 3		
	F. 3172	F. 3123a	F. 3150	F. 3214	F. 3219	F. 3328
Bos taurus	34	32	17	14	62	3
Sus domesticus	9	15	15	6	11	1
Ovis/Capra	9	10	14	1	11	
Canis familiaris	1		2	8		
Specii domestice	53	57	48	29	84	4
Cervus elaphus	26	36	25	20	42	
Capreolus c.	9	11	16	5	8	
Sus scrofa	14	11	6	5	17	2
Bos primigenius	3				1	
Lepus europaeus	1	2	2			
Vulpes vulpes		1				
Specii sălbatice	53	61	49	30	68	2
Specii determinate	106	118	97	59	152	6
Bos/Cervus	1	10	4	1	2	
Ovic/Capreolus	24	24				
Sus sp.		2		1		
Coaste nedet.	9	28			39	
Așchii	16	54	21	18	38	4
Total eșantion	156	236	122	79	231	10

continuare

Feature/context	Str. 3			Total			
	F. 3321	Loc. nearsă	F. 3261	NISP	%	NMI	%
Bos taurus	7	10	20	199	29,1	12	19,1
Sus domesticus	5	9	4	75	10,96	12	19,1
Ovis/Capra	5	2	3	55	8,04	10	15,9
Canis familiaris	2			13	1,9	2	3,17
Specii domestice	19	21	27	342	50	36	57,1
Cervus elaphus	10	17	19	195	28,51	11	17,5
Capreolus c.	5	6	2	62	9,06	7	11,1
Sus scrofa	2	4	10	71	10,38	6	9,52
Bos primigenius	2	2		8	1,17	1	1,59
Lepus europaeus				5	0,73	1	1,59
Vulpes vulpes				1	0,15	1	1,59
Specii sălbatice		29	31	342	50	27	42,9
Specii determinate		50	58	684	100	63	100
Bos/Cervus		2	1	25			
Ovic/Capreolus	19	2		52			
Sus sp.	38			3			
Coaste nedet.	4	4		81			
Așchii	2	44		209			
Total eșantion		102	59	1054			

Table 2: Distribuția oaselor în structurile stratului 4/ Distribution of bones in the structures of the 4th layer

Feature/context	F. 3208	F. 3123b	Exterior locuințe	NISP	%	NMI	%
Bos taurus	142		23	165	25,78	10	16,39
Sus domesticus	62		8	70	10,94	10	16,39
Ovis/Capra	85	2	10	97	15,16	9	14,75
Canis familiaris	10		2	12	1,87	2	3,28
Specii domestice	299	2	43	344	53,75	31	50,81
Cervus elaphus	116	2	30	148	23,13	9	14,75
Capreolus c.	49		8	57	8,91	10	16,39
Sus scrofa	60		10	70	10,94	6	9,85
Bos primigenius	7	1	1	9	1,41	1	1,64
Lepus europaeus	5			5	0,78	1	1,64
Meles meles	1		1	2	0,31	1	1,64
Vulpes vulpes	2			2	0,31	1	1,64
Carnivora	1	1		2	0,31	1	1,64
Equus	1			1	0,15		
Specii sălbatice	242	4	50	296	46,25	30	49,19
Specii determinate	541	6	93	640	100	61	100
Bos/Cervus	63		20	83			
Ovic/Capreolus	36			36			
Sus sp.	6			6			
Coaste nedet.	127		22	149			
Așchii	272	2	26	300			
Total eșantion	1045	8	161	1214			

Table 3: Distribuția oaselor în S. XI (no feature)/ Distribution of bones in S. XI

No feature	Total str. 2+3		Total str. 4		Total str. 2-4	
	NISP	%	NISP	%	NISP	%
S XI						
Bos taurus	392	25,71	252	22,97	644	24,56
Sus domesticus	148	9,7	108	9,84	256	9,76
Ovis/Capra	176	11,54	120	10,94	296	11,29
Canis familiaris	25	1,64	13	1,19	38	1,45
Specii domestice	741	48,59	493	44,94	1234	47,06
Cervus elaphus	416	27,28	333	30,36	749	28,56
Capreolus c.	184	12,06	111	10,12	295	11,25
Sus scrofa	151	9,9	118	10,76	269	10,26
Bos primigenius	24	1,57	12	1,09	36	1,37
Lepus europaeus	6	0,39	11	1	17	0,65
Felis sylvestris			4	0,36	4	0,15
Meles meles			2	0,18	2	0,08
Martes martes			1	0,09	1	0,04
Vulpes vulpes	1	0,07	11	1	12	0,46
Canis lupus	1	0,07			1	0,04
Lynx lynx			1	0,09	1	0,04
Castor fiber	1	0,07			1	0,04
Specii sălbatice	784	51,41	604	55,06	1388	52,94
Specii determinate	1525	100	1097	100	2622	100
Bos/Cervus	168		63		231	
Ovic/Capreolus	125		17		142	
Sus sp.			16		16	
Coaste nedet.	60		198		258	
Așchii	161		498		659	
Total eșantion	2039		1889		3928	

Tabel 4: Ponderea părților corporale ale principalelor specii/ Frequencies of body parts in the main species at Uivar

S. XI/str. 2+3/ feature	Bos taurus	Sus dom.	Ovis/C	Cervus	Capreolus	Sus scrofa
A	21,61	37,33	34,55	19,49	24,19	21,13
B	13,06	18,67	9,09	16,92	1,61	12,68
C	14,57	18,67	18,18	11,79	24,19	22,54
D	14,07	13,33	9,09	14,36	8,06	15,49
E	36,69	12	29,09	37,44	41,95	28,16
S. XI/str. 4/ feature						
A	15,76	35,71	24,74	21,63	33,33	22,86
B	15,58	10	18,56	12,63	1,75	18,57
C	13,33	28,57	18,56	13,51	22,81	8,57
D	15,58	18,57	16,49	13,51	1,75	25,71
E	39,75	7,5	21,65	38,72	40,36	24,29
S. XI/str. 2-4/ no feature						
A	18,87	37,14	20,33	19,15	25,35	20,54
B	12,64	17,96	16,67	8,94	3,17	12,79
C	14,46	17,55	15,04	19,15	19,72	19,77
D	10,69	14,29	17,89	14,89	8,45	16,67
E	43,34	13,06	30,07	37,87	43,31	30,23

A – craniu/ skull; B-coloană/ spine; C – parte proximală membre anterioare/ proximal part forelimbs; D – parte proximală membre posterioare/ proximal part hindlimbs; E – labe/ feet

Măsurători/measurements, cf. von den Driesch 1976

Coarne/horn cores

Context	OC	BA	BB	BC	M/F	Taxon
S XI/F. 3208	82,5	54,8			F	Bos taurus
S XI/F. 3219	240	63	47	177	F	Bos taurus
S XI/str. 2+3		49	41	123	F	Bos taurus
S XI/str. 2+3	104	37,5	27,5		F	Capra
S XI/str. 2+3		36,5	24	83	F	Capra
S XI/str. 4		26,4	26,6	99	F	Capra

Neurocranium

Context	29/Lț. Foramen	30/H. foramen	27/Lț. condili	Taxon
S XI/str. 2+3	45	41	114	Bos taurus
S XI/str. 4	44,3	44		Bos taurus
S XI/str. 2+3	47,5	48	111	Bos taurus
S XI/F. 3208	22	19,5	41	Capreolus
S XI/str. 2+3	18,5	17,5	41	Capreolus

Coarne/Antlers

Context	Diam. pedicel	H. pedicel	Taxon
S XI/str. 2+3	16,5	18,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	17,5	15	Capreolus
S XI/str. 2+3	17,5	18	Capreolus
S XI/str. 2+3	17,5	20	Capreolus
S XI/F. 3150	18	24	Capreolus
S XI/str. 2+3	19	15	Capreolus
S XI/str. 4	19,8	13,7	Capreolus
S XI/str. 2+3	20	17	Capreolus
S XI/F. 3123a	21		Capreolus
S XI/F. 3150	22	16	Capreolus
S XI/str. 2+3	24	22	Capreolus
S XI/str. 4	24	81	Capreolus

Mandibula

Context	P2-M3	M1-M3	M3	Taxon
S XI/str. 2+3			39	Bos taurus
S XI/F. 3208			40	Bos taurus
S XI/str. 2+3			40	Bos taurus
S XI/str. 2+3			40	Bos taurus
S XI/str. 4			40,2	Bos taurus
S XI/F. 3219			40,5	Bos taurus
S XI/F. 3172			43	Bos primig.
S XI/str. 4			45	Bos primig.
S XI/str. 2+3		102	48	Bos primig.
S XI/F. 3208			24,4	Capra
S XI/str. 2+3			25	Capra
S XI/str. 4		45	22,4	Capra
S XI/str. 4	64,6	43,3	20,8	Ovis/Capra
S XI/F. 3476			22	Ovis/Capra
S XI/F. 3208	63	42	21,1	Ovis
S XI/F. 3208		50	24	Ovis
S XI/F. 3208			38	Sus dom.
S XI/str. 2+3			39	Sus dom.
S XI/str. 2+3			41,6	Sus dom.
S XI/F. 3018		84	45	Sus scrofa
S XI/F. 3208			47	Sus scrofa
S XI/F. 3471	63,5	37	16	Capreolus
S XI/F. 3208	63,8	38	14,6	Capreolus
S XI/str. 4	64,3	37,4		Capreolus
S XI/str. 2+3	66	49	17,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	66,2	37	14,6	Capreolus
S XI/F. 3208	68,6	40,4	16,7	Capreolus
S XI/str. 2+3	39,5		17,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	40		15,5	Capreolus
S XI/str. 2+3		39	17	Capreolus
S XI/str. 4		39,5	16	Capreolus
S XI/str. 4		40,6	15,7	Capreolus
S XI/str. 2+3		41	16,5	Capreolus
S XI/str. 2+3			15,5	Capreolus
S XI/constr.			16	Capreolus
S XI/str. 2+3			16	Capreolus
S XI/str. 2+3			16,5	Capreolus
S XI/F. 3208			17,1	Capreolus
S XI/F. 3208			17,5	Capreolus
S XI/F. 3208			17,7	Capreolus
S XI/str. 4			19,6	Capreolus
S XI/str. 2+3	123	86	37	Cervus
S XI/str. 2+3		77,5	35	Cervus
S XI/F. 3208		80	35,5	Cervus
S XI/ F. 3471		81	35,5	Cervus
S XI/F. 3208		86	39	Cervus
S XI/F. 3208		86,5	39	Cervus
S XI/str. 2+3			30,5	Cervus
S XI/str. 2+3			31	Cervus

Context	P2-M3	M1-M3	M3	Taxon
S XI/str. 2+3			31,5	Cervus
S XI/str. 4			31,5	Cervus
S XI/F. 3208			35	Cervus
S XI/str. 2+3			35,4	Cervus
S XI/F. 3219			36,2	Cervus
S XI/str. 2+3			37	Cervus
S XI/str. 2+3			38	Cervus
S XI/str. 4			22,2	Felis silv.
S XI/str. 4			23	Felis silv.
S XI/F. 3208	42,7		17,6	Meles m.
S XI/str. 4	43,3	24	17,4	Meles m.

Mandibula

Context	1/ Lg. condilară	2/ Lg. angulară	8/ M3-P1	13/ Lg. M1	Taxon
S XI/F. 3208	112,1	113	61,1	19,6	Canis fam.
S XI/str. 2+3			63,5	18,5	Canis fam.
S XI/str. 2+3			65,5	22	Canis fam.
S XI/str. 2+3			66,5	21	Canis fam.
S XI/str. 2+3				19,5	Canis fam.
S XI/str. 4				19,8(alv)	Canis fam.
S XI/str. 2+3				20	Canis fam.
S XI/str. 2+3				20	Canis fam.
S XI/F. 3208			54,2	14,9/alv	Vulpes
S XI/str. 2+3			55	16	Vulpes
S XI/F. 3123a				16,5	Vulpes

Scapula

Context	GL/SLC	GLP	LG	Taxon
S XI/F. 3208		57	50	Bos taurus
S XI/F. 3219	82,7	100	82,5	Bos primig.
S XI/F. 3219	87	101		Bos primig.
S XI/str. 2+3		74	62	Bos taurus
S XI/str. 2+3		71,8	59	Bos taurus
S XI/str. 2+3		79	68	Bos primig.
S XI/str. 2+3			85	Bos primig.
S XI/str. 4			58	Bos taurus
S XI/F. 3123a		28,5	23	Capra
S XI/F. 3123a	29,5			Sus dom.
S XI/F. 3208	30			Sus dom.
S XI/str. 2+3	33,8	46,4	42,1	Sus dom.
S XI/str. 2+3	34	47	41,5	Sus dom.
S XI/F. 3172	36	51	43,5	Sus dom.
S XI/F. 3208	36,4			Sus dom.
S XI/str. 2+3	37,2		43,3	Sus scrofa
S XI/str. 4		48,6	38,2	Sus scrofa
S XI/str. 2+3		48,5	39	Sus scrofa
S XI/F. 3123a		51	39,5	Sus scrofa
S XI/str. 4		49,8	41,5	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	16,5			Capreolus
S XI/F. 3020	17	27	22,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	17	26,5	20	Capreolus
S XI/F. 3150	17,5	31	24	Capreolus

Context	GL/SLC	GLP	LG	Taxon
S XI/str. 2+3	17,5		23,3	Capreolus
S XI/F. 3208	17,6	27,9	24,6	Capreolus
S XI/F. 3123a	18	26,5	23,5	Capreolus
S XI/str. 4	18	29,5	25	Capreolus
S XI/str. 2+3	18,5	29,5	24,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	18,5	29,5	24	Capreolus
S XI/F. 3172	19	28	24	Capreolus
S XI/F. 3219	19	31	24,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	19	30	23,5	Capreolus
S XI/str. 4	19	30,2	24,1	Capreolus
S XI/str. 4	19,2	29,5	23,6	Capreolus
S XI/str. 4	19,3	30,5	25,4	Capreolus
S XI/str. 4	19,5			Capreolus
S XI/str. 2+3	20	32	23,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	20	32	23,6	Capreolus
S XI/str. 4		28,7	22,2	Capreolus
S XI/F. 3208		29,5	24,3	Capreolus
S XI/str. 4		31,3	24,1	Capreolus
S XI/str. 2+3	36	57	45	Cervus
S XI/str. 2+3	37	61	43,5	Cervus
S XI/str. 4	40,8			Cervus
S XI/str. 4	43,8	70,4	57	Cervus
S XI/str. 2+3	45	69	55	Cervus
S XI/str. 4	46,2			Cervus
S XI/str. 4	46,4	68,3	53,3	Cervus
S XI/F. 3208	50			Cervus
S XI/F. 3219	56			Cervus
S XI/F. 3208			50,5	Cervus
S XI/F. 3208		62,5	49	Cervus
S XI/str. 2+3		70	51,5	Cervus
S XI/F. 3208	101/20			Canis fam.
S XI/str. 4	12	12	11	Martes m.

Humerus

Context	Bt	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 2+3	83	95	94	Bos primig.
S XI/str. 2+3	92	99	96	Bos primig.
S XI/str. 4	72,7	77,4		Bos taurus
S XI/str. 4	78,3	74,3		Bos taurus
S XI/str. 4	87,6			Bos primig.
S XI/F. 3119	30			Capra
S XI/F. 3471			23,5	Ovis
S XI/str. 4	26,7	28,5	25	Capra
S XI/str. 4	33	37		Sus dom.
S XI/F. 3018	41	48,5	49	Sus scrofa
S XI/F. 3219	41	51	51,5	Sus scrofa
S XI/str. 4	44,8	60	58,5	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	45			Sus scrofa
S XI/str. 2+3	45,4	60,4		Sus scrofa
S XI/F. 3208	45,5	57,6	58,7	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	46	56,7	55,6	Sus scrofa
S XI/str. 4	47	58,5	56,5	Sus scrofa
S XI/str. 4			51	Sus scrofa

Context	Bt	Bd	Dd	Taxon
S XI/F. 3172		26	25,5	Capreolus
S XI/F. 3208		27,5		Capreolus
S XI/str. 2+3		27,5	28	Capreolus
S XI/str. 2+3		27,5	28	Capreolus
S XI/str. 2+3		28	27	Capreolus
S XI/str. 2+3		28		Capreolus
S XI/str. 2+3		29		Capreolus
S XI/F. 3150		30		Capreolus
S XI/F. 3172		30	30	Capreolus
S XI/F. 3208		30	28	Capreolus
S XI/str. 4		30	29	Capreolus
S XI/str. 2+3	54	55		Cervus
S XI/str. 4	55,5	57,5		Cervus
S XI/str. 4	56,5	56		Cervus
S XI/str. 2+3	58	61		Cervus
S XI/str. 2+3	58,5	62		Cervus
S XI/str. 2+3	59	61,5		Cervus
S XI/str. 4	59,3	57,8		Cervus
S XI/str. 2+3	59,5	60,5		Cervus
S XI/str. 4	62,2	64,4		Cervus
S XI/str. 2+3	62,5	57,5		Cervus
S XI/str. 2+3	68	69		Cervus
S XI/F. 3208		33,6		Canis fam.
S XI/str. 2+3	17,5	21	16	Canis fam.
S XI/str. 2+3		24,5	18,5	Canis fam.
S XI/str. 4		21,2		Vulpes

Radius

Context	Gl/BFp	Bp	Dp	Bd	Dd	Taxon
S XI/F. 3150	74,4	80,1	41,4			Bos taurus
S XI/F. 3172	89	98,5	52			Bos primig.
S XI/F. 3208	88	96,2	45,7			Bos primig.
S XI/F. 3208	89,3	95,8	45,1			Bos primig.
S XI/F. 3208	90	102	45			Bos primig.
S XI/F. 3219	75	80	41			Bos taurus
S XI/str. 2+3	76,5		43			Bos taurus
S XI/str. 2+3			40			Bos taurus
S XI/str. 2+3			43,5			Bos taurus
S XI/str. 2+3	86	96	46,5			Bos primig.
S XI/str. 2+3	89	100	48			Bos primig.
S XI/str. 2+3				86	56	Bos primig.
S XI/str. 4	79	85	40			Bos taurus
S XI/str. 4				72,1	45,8	Bos taurus
S XI/str. 4				72,6	47,7	Bos taurus
S XI/str. 4				88	55	Bos primig.
S XI/F. 3219		33,8				Capra
S XI/str. 2+3	141	27	13,5	25	16,5	Ovis
S XI/str. 4	26,2	26,8	13,5			Capra
S XI/str. 4	24	25,4	13,7			Capra
S XI/F. 3208		26,5	18,1			Sus dom.
S XI/str. 2+3		29,5	25			Sus dom.
S XI/F. 3208		34,5	24			Sus dom.
S XI/F. 3123a	35	22				Sus dom.

Context	Gl/BFp	Bp	Dp	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 2+3		36	25			Sus dom.
S XI/str. 2+3		36	25			Sus dom.
S XI/str. 4		36	24,7			Sus dom.
S XI/str. 2+3		37	26			Sus dom.
S XI/str. 2+3		37,5	24			Sus dom.
S XI/str. 2+3		38	25			Sus dom.
S XI/F. 3208		38,5	25,8			Sus dom.
S XI/str. 2+3		40	27,5			Sus scrofa
S XI/str. 4		41,8	29,7			Sus scrofa
S XI/F. 3019		42	31			Sus scrofa
S XI/str. 2+3		42,1	30,1			Sus scrofa
S XI/F. 3172		44	29			Sus scrofa
S XI/str. 2+3		44	29			Sus scrofa
S XI/str. 2+3		44,5	31			Sus scrofa
S XI/str. 4				50,3	35,1	Sus scrofa
S XI/F. 3123a	26,5	15				Capreolus
S XI/F. 3150	27	16				Capreolus
S XI/str. 4	27	15,2				Capreolus
S XI/str. 4	27,1	15,1				Capreolus
S XI/str. 2+3	27,2					Capreolus
S XI/F. 3471	27,5	16				Capreolus
S XI/str. 2+3	27,5	16,5				Capreolus
S XI/str. 2+3	27,5	16,5				Capreolus
S XI/str. 4	28,1	16,1				Capreolus
S XI/str. 2+3	28,5					Capreolus
S XI/F. 3018	29	17				Capreolus
S XI/F. 3123b				26,5	18,5	Capreolus
S XI/str. 2+3				26,5	17,5	Capreolus
S XI/str. 2+3				28	20	Capreolus
S XI/str. 2+3				29	18,5	Capreolus
S XI/str. 4				29	18,9	Capreolus
S XI/str. 2+3	52	55	29			Cervus
S XI/str. 4	53,1	55,3	31,2			Cervus
S XI/str. 2+3	57	60	31			Cervus
S XI/str. 4	59	62,8	31,6			Cervus
S XI/str. 4	59,4	63,8	33,7			Cervus
S XI/str. 4	60	66	32,2			Cervus
S XI/F. 3219	63,5	68	32			Cervus
S XI/str. 4		58,5	30,5			Cervus
S XI/str. 4		61	31			Cervus
S XI/str. 2+3		63	42			Cervus
S XI/str. 4				53,5	39,5	Cervus
S XI/str. 2+3				54	40	Cervus
S XI/str. 4				54,3	39,3	Cervus
S XI/F. 3261				56	42	Cervus
S XI/ F. 3020				56,5	40	Cervus
S XI/str. 2+3				64	46,5	Cervus
S XI/F. 3208		14,5				Canis fam.
S XI/F. 3208		16,4				Canis fam.
S XI/str. 4		11,5	8,8			Felis silv.

Metacarpus

Context	GL	Bp	Dp	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 4				50,1	33,8	Bos taurus
S XI/F. 3208				58,5	33	Bos taurus
S XI/str. 2+3				59	32	Bos taurus
S XI/str. 4				59		Bos taurus
S XI/F. 3208				61	33	Bos taurus
S XI/F. 3208				61	37	Bos taurus
S XI/str. 4				61	35	Bos taurus
S XI/F. 3208				62	32	Bos taurus
S XI/F. 3219				62	32	Bos taurus
S XI/str. 2+3				62		Bos taurus
S XI/str. 2+3				62	34	Bos taurus
S XI/str. 4				62	38	Bos taurus
S XI/str. 2+3				63	34	Bos taurus
S XI/F. 3219				63,5	36,5	Bos taurus
S XI/str. 2+3				66,5	36,5	Bos taurus
S XI/F. 3208				67,5	38	Bos taurus
S XI/str. 2+3				69	38,5	Bos taurus
S XI/str. 2+3				71	37	Bos taurus
S XI/F. 3219				71,5	40	Bos primig.
S XI/str. 4				72,5	38	Bos taurus
S XI/str. 4				80	40	Bos primig.
S XI/F. 3208		19,5	15			Ovis
S XI/F. 3208		20	15,5			Ovis
S XI/str. 2+3		27	19			Capra
S XI/str. 2+3				21	14	Ovis
S XI/F. 3219	199					Capreolus
S XI/F. 3471		22	17			Capreolus
S XI/str. 2+3		23,5	18			Capreolus
S XI/str. 4		22,8	17,3			Capreolus
S XI/str. 2+3		24	17,5			Capreolus
S XI/F. 3261	259,6	61,8	30,9	44	30,3	Cervus
S XI/F. 3172		41,5	30			Cervus
S XI/str. 4		41,5	30,5			Cervus
S XI/str. 4		42	31			Cervus
S XI/ F. 3471		42	31			Cervus
S XI/str. 2+3		43	32			Cervus
S XI/ F. 3018		44	31			Cervus
S XI/str. 4		44,2	33,4			Cervus
S XI/str. 4		44,8	31,1			Cervus
S XI/F. 3208		46,5	35,1			Cervus
S XI/str. 2+3		46,5	32,5			Cervus
S XI/str. 2+3		48	33			Cervus
S XI/str. 2+3		49,5	36,5			Cervus
S XI/str. 2+3		51	36			Cervus
S XI/str. 2+3		52,5	36			Cervus
S XI/ F. 3161			42		29	Cervus
S XI/str. 2+3				42,5	29	Cervus
S XI/str. 4				45,4	31,5	Cervus
S XI/str. 2+3				48	33	Cervus
S XI/str. 2+3				48,5	34	Cervus
S XI/F. 3123a				50,5	34,5	Cervus
S XI/str. 4				51,1	32,4	Cervus

Metatarsus

Context	GL	Bp	Dp	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 4		48,1	48,8			Bos taurus
S XI/F. 3219		48,5	47,5			Bos taurus
S XI/F. 3219		49	46			Bos taurus
S XI/str. 4		50,3	48,3			Bos taurus
S XI/str. 4		51	51			Bos taurus
S XI/str. 4		53	49,1			Bos taurus
S XI/str. 4		55,4	54,8			Bos taurus
S XI/str. 2+3		57,5	50,5			Bos taurus
S XI/str. 2+3		59	59,5			Bos taurus
S XI/str. 2+3		65,5	61			Bos primig.
S XI/F. 3208		67	64,5			Bos primig.
S XI/F. 3123a		67,5	65			Bos primig.
S XI/str. 2+3				55	32	Bos taurus
S XI/F. 3219				56	32	Bos taurus
S XI/str. 2+3				56,5	33,5	Bos taurus
S XI/F. 3219				56,7	33,2	Bos taurus
S XI/F. 3219				57,2	32,2	Bos taurus
S XI/str. 2+3				62,5	38	Bos taurus
S XI/str. 4				67,5	35	Bos taurus
S XI/ F. 3471				68	37	Bos taurus
S XI/F. 3172	127,3	17,5	18,5	21,7	14,6	Ovis
S XI/F. 3208	116,4	21,3	19,7	24,2	15,2	Capra
S XI/F. 3471				21,5	14,5	Ovis
S XI/F. 3150	21,5	24				Capreolus
S XI/F. 3208	22	22				Capreolus
S XI/str. 2+3	21,5	24				Capreolus
S XI/str. 4				24,3	17,2	Capreolus
S XI/F. 3208				25,7	17,1	Capreolus
S XI/str. 4	37	40				Cervus
S XI/str. 2+3	38	41				Cervus
S XI/F. 3123a	39	44				Cervus
S XI/F. 3123a	40	42				Cervus
S XI/str. 2+3	45	48,5				Cervus
S XI/str. 4	47,1	47,6				Cervus
S XI/str. 2+3	48	49				Cervus
S XI/constr.				49	31	Cervus
S XI/F. 3123a				50	32	Cervus
S XI/str. 2+3				45,5	31	Cervus
S XI/str. 2+3				47,5	31	Cervus
S XI/str. 2+3				48	31,5	Cervus
S XI/str. 4				42	29	Cervus
S XI/str. 4				48,1	30,1	Cervus
S XI/str. 4				48,8	30,8	Cervus

Centrotarsal Pelvis

Context	GL	Taxon	Context	GL/ LA	Taxon
S XI/str. 2+3	55	Bos taurus	S XI/constr.	65,5	Bos taurus
S XI/str. 2+3	56	Bos taurus	S XI/str. 2+3	65	Bos taurus
S XI/str. 2+3	56,5	Bos taurus	S XI/str. 4	29	Sus dom.
S XI/F. 3219	58	Bos taurus	S XI/F. 3219	30	Sus dom.
S XI/str. 2+3	61,5	Bos taurus	S XI/F. 3208	32	Sus dom.
S XI/str. 2+3	62	Bos taurus	S XI/str. 2+3	37,5	Sus dom.

Context	GL	Taxon	Context	GL/ LA	Taxon
S XI/str. 2+3	62,5	Bos taurus	S XI/str. 4	39,7	Sus scrofa?
S XI/str. 4	65	Bos taurus	S XI/F. 3208	40	Sus scrofa
S XI/F. 3471	66	Bos taurus	S XI/str. 2+3	40,5	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	68	Bos taurus	S XI/F. 3208	41	Sus scrofa
S XI/str. 4	72	Bos primig.	S XI/str. 4	42	Sus scrofa
S XI/str. 2	42	Cervus	S XI/F. 3471	42	Sus scrofa
S XI/str. 4	43,3	Cervus	S XI/F. 3208	43	Sus scrofa
S XI/str. 3	44	Cervus	S XI/F. 3208	43,5	Sus scrofa
S XI/str. 2	44,5	Cervus	S XI/F. 3208	44,4	Sus scrofa
S XI/str. 4	45,5	Cervus	S XI/F. 3219	45	Sus scrofa
S XI/str. 4	46	Cervus	S XI/str. 2+3	26,5	Capreolus
S XI/str. 4	46,4	Cervus	S XI/str. 2+3	28,5	Capreolus
S XI/F. 3208	47	Cervus	S XI/str. 2+3	29	Capreolus
S XI/str. 3	47	Cervus	S XI/F. 3208	56,2	Cervus
S XI/F. 3208	49	Cervus	S XI/F. 3150	57	Cervus
S XI/str. 2	50	Cervus	S XI/F. 3172	63	Cervus
S XI/str. 2	50	Cervus	S XI/F. 3208	17	Meles m.
S XI/str. 3	50	Cervus	S XI/str. 4	114/ 19	Meles m.
S XI/ F. 3471	51	Cervus	S XI/F. 3123a	13	Lepus
S XI/str. 3	51	Cervus	S XI/F. 3172	14,5	Lepus
S XI/str. 3	52	Cervus	S XI/str. 3	14	Lepus
S XI/str. 3	53	Cervus	S XI/str. 3	15	Lepus
S XI/str. 2+3	57	Cervus	S XI/str. 4	15,2	Lepus
S XI/str. 4	57	Cervus			

Talus

Context	GLI	GLm	Bd	Taxon
S XI/str. 4	63,3	59,2	38,2	Bos taurus
S XI/F. 3208	63,6	58,9	38,6	Bos taurus
S XI/str. 4	65,2	60,6	40	Bos taurus
S XI/str. 4	66	60	42	Bos taurus
S XI/str. 2+3	68,5	63	43	Bos taurus
S XI/str. 4	68,7			Bos taurus
S XI/F. 3208	69,8			Bos taurus
S XI/str. 4	70,2	67,4	44,6	Bos taurus
S XI/F. 3208	70,4	62,5	42,1	Bos taurus
S XI/F. 3208	70,6	63,4	44,1	Bos taurus
S XI/F. 3208	71,5	63,6	44,4	Bos taurus
S XI/str. 2+3	72	68	45	Bos taurus
S XI/str. 2+3	72	67,5	44	Bos taurus
S XI/str. 2+3	75	67,5	44	Bos taurus
S XI/str. 2+3	78	72	53	Bos primig.
S XI/F. 3172	31,5	29,5	20	Capra
S XI/F. 3208	32,5	30		Capra
S XI/str. 2	34	32,5	21	Capra
S XI/str. 2+3	32,5	31	21	Capra
S XI/str. 2+3	31,5		18	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3	33	32	19	Ovis
S XI/str. 4	33,5	31,3	21	Capra
S XI/str. 4	32,5	31	20,5	Capra
S XI/str. 2+3	47,5	32	31	Sus scrofa
S XI/str. 4	49			Sus scrofa
S XI/str. 4	50	45,2	28,7	Sus scrofa

Context	GLI	GLm	Bd	Taxon
S XI/str. 4	51,6	47,7	30,6	Sus scrofa
S XI/str. 4	52	46,5	30	Sus scrofa
S XI/str. 4	53	47,5	29	Sus scrofa
S XI/str. 4	53	47	32	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	53,5	38	31	Sus scrofa
S XI/F. 3161	54	49	33	Sus scrofa
S XI/F. 3219	54,5	51	31	Sus scrofa
S XI/F. 3208	55,5	52		Sus scrofa
S XI/F. 3208	55,5	52,1		Sus scrofa
S XI/F. 3172	57			Sus scrofa
S XI/F. 3172	57	49	28,5	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	32	31	20	Capreolus
S XI/str. 2+3	30,5	29	18,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	30,5	29	18,5	Capreolus
S XI/str. 2+3	33		18	Capreolus
S XI/str. 4	30,4	29,5	20,1	Capreolus
S XI/str. 4	32,6	31,1	20,5	Capreolus
S XI/str. 4	31,8	31	20,6	Capreolus
S XI/str. 4	34,4	32,7	21,6	Capreolus
S XI/str. 4	30			Capreolus
S XI/str. 4	55	51	34,5	Cervus
S XI/str. 4	55,4	50,8	37,3	Cervus
S XI/str. 2+3	56,5	53,5	33,5	Cervus
S XI/str. 4	58,3	54,3	36,8	Cervus
S XI/str. 2+3	59,5	56	35	Cervus
S XI/str. 2+3	60	56	41	Cervus
S XI/ F. 3018	61	57	36	Cervus
S XI/F. 3208	61,7	58,7	39,5	Cervus
S XI/str. 2+3	62,7	57,5	40,5	Cervus
S XI/str. 4	63,4	59,4	40,5	Cervus
S XI/F. 3208		53,3	38,3	Cervus

Femur

Context	GL	Bp	SD	Bd	Taxon
S XI/str. 2+3	168,2	35,8	12,8	29,7	Canis fam.
S XI/str. 4	170,5	34	12,5	29,5	Lynx lynx

Calcaneus Femur

Context	GI	GB	Taxon	Context	Bp	Taxon
S XI/str. 2+3	128	51,5	Bos taurus	S XI/constr.	103	Bos taurus
S XI/F. 3208	134	51,6	Bos taurus	S XI/F. 3208	94	Bos taurus
S XI/str. 2+3	147	53	Bos taurus	S XI/F. 3208	105	Bos taurus
S XI/F. 3208	147,3	46,4	Bos taurus			
S XI/str. 4	160	49	Bos prim.			Mc III
S XI/F. 3208	161,1	57	Bos prim.	Context	GL	Taxon
S XI/F. 3208	65,9	21,2	Capra	S XI/str. 2+3	107	Sus scrofa
S XI/str. 4	65,8	21	Capra			Mc IV
S XI/str. 4	66,2	21,4	Capra	Context	GL	Taxon
S XI/str. 4	65,7		Sus dom.	S XI/str. 2+3	96	Sus scrofa
S XI/str. 3	98	37	Sus scrofa	S XI/str. 4	97,1	Sus scrofa
S XI/F. 3018	99	37,5	Sus scrofa			
S XI/str. 2	104		Sus scrofa			Atlas
S XI/str. 2+3	125,5		Cervus	Context	BFcr	Taxon

Context	Gl	GB	Taxon	Context	Bp	Taxon
S XI/str. 2+3	127		Cervus	S XI/F. 3208	114,2	Bos prim.
S XI/F. 3261	118		Cervus	S XI/str. 4	65,6	Sus scrofa
S XI/F. 3123a	128		Cervus	Axis		
S XI/ F. 3471	123	37,5	Cervus	Context	BFcr	Taxon
S XI/constr.	43	15	Canis fam.	S XI/str. 4	60	Sus dom.

Tibia

Context	Bp	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 4		59,5	41	Bos taurus
S XI/str. 4		63	47	Bos taurus
S XI/str. 4		65		Bos taurus
S XI/F. 3261		66,5	49	Bos taurus
S XI/str. 4		68,4	52,3	Bos taurus
S XI/str. 2+3		72	52	Bos taurus
S XI/F. 3120		75	56	Bos primig.
S XI/str. 4		75,8	54,2	Bos primig.
S XI/constr.		85	60	Bos primig.
S XI/F. 3208		27,4	22,3	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3		28	20,5	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3		29	23,5	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3		29,5	21	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3		30	24	Ovis/Capra
S XI/str. 2+3		37,5	21	Ovis/Capra
S XI/str. 4		23,8	19,6	Ovis/Capra
S XI/str. 4		28	21	Ovis/Capra
S XI/str. 4		28,8	21,9	Ovis/Capra
S XI/str. 4		29	21,5	Ovis/Capra
S XI/str. 4	61,3			Sus dom.
S XI/F. 3208	65,2			Sus dom.
S XI/F. 3795		24	21,3	Sus dom.
S XI/str. 3		26,5	19	Sus dom.
S XI/str. 4		27	24,4	Sus dom.
S XI/str. 2		27,5	24	Sus dom.
S XI/str. 4		28,5	25	Sus dom.
S XI/F. 3219		36	31	Sus dom.
S XI/str. 4		37,5	31,8	Sus scrofa?
S XI/str. 3		38	32	Sus scrofa?
S XI/str. 4		38,1	32	Sus scrofa?
S XI/str. 3		39,5	34	Sus scrofa
S XI/str. 2		40	34	Sus scrofa
S XI/str. 3		40	35	Sus scrofa
S XI/str. 4		40,1	32,7	Sus scrofa
S XI/F. 3208		40,5	37,5	Sus scrofa
S XI/str. 2		40,5	37	Sus scrofa
S XI/str. 4		40,5	35	Sus scrofa
S XI/str. 4		41	33,1	Sus scrofa
S XI/str. 4		41	34,5	Sus scrofa
S XI/str. 2		41,5	36	Sus scrofa
S XI/F. 3161		42	35	Sus scrofa
S XI/F. 3208		43	29,2	Sus scrofa
S XI/F. 3208		43	37,5	Sus scrofa
S XI/str. 2+3	37,5	23	17,5	Capreolus
S XI/str. 2+3		22	17,5	Capreolus

Context	Bp	Bd	Dd	Taxon
S XI/str. 2+3		23	18,5	Capreolus
S XI/str. 2+3		23	18,5	Capreolus
S XI/str. 4		23,5	18,4	Capreolus
S XI/str. 4		26,2	21	Capreolus
S XI/str. 4	77,7			Cervus
S XI/str. 2+3	84,5			Cervus
S XI/ F. 3018		51	41	Cervus
S XI/str. 2+3		51	39,5	Cervus
S XI/str. 2+3		51,5	40	Cervus
S XI/F. 3219		52	40	Cervus
S XI/str. 2+3		53	41	Cervus
S XI/str. 2+3		54	40,5	Cervus
S XI/str. 4		54	42	Cervus
S XI/str. 2+3		55	44	Cervus
S XI/F. 3219		55	42	Cervus
S XI/F. 3208		57,4	44,6	Cervus
S XI/str. 2+3		58	41	Cervus
S XI/str. 4		59	43	Cervus
S XI/str. 4		59,2	44,7	Cervus
S XI/F. 3261		61	44	Cervus

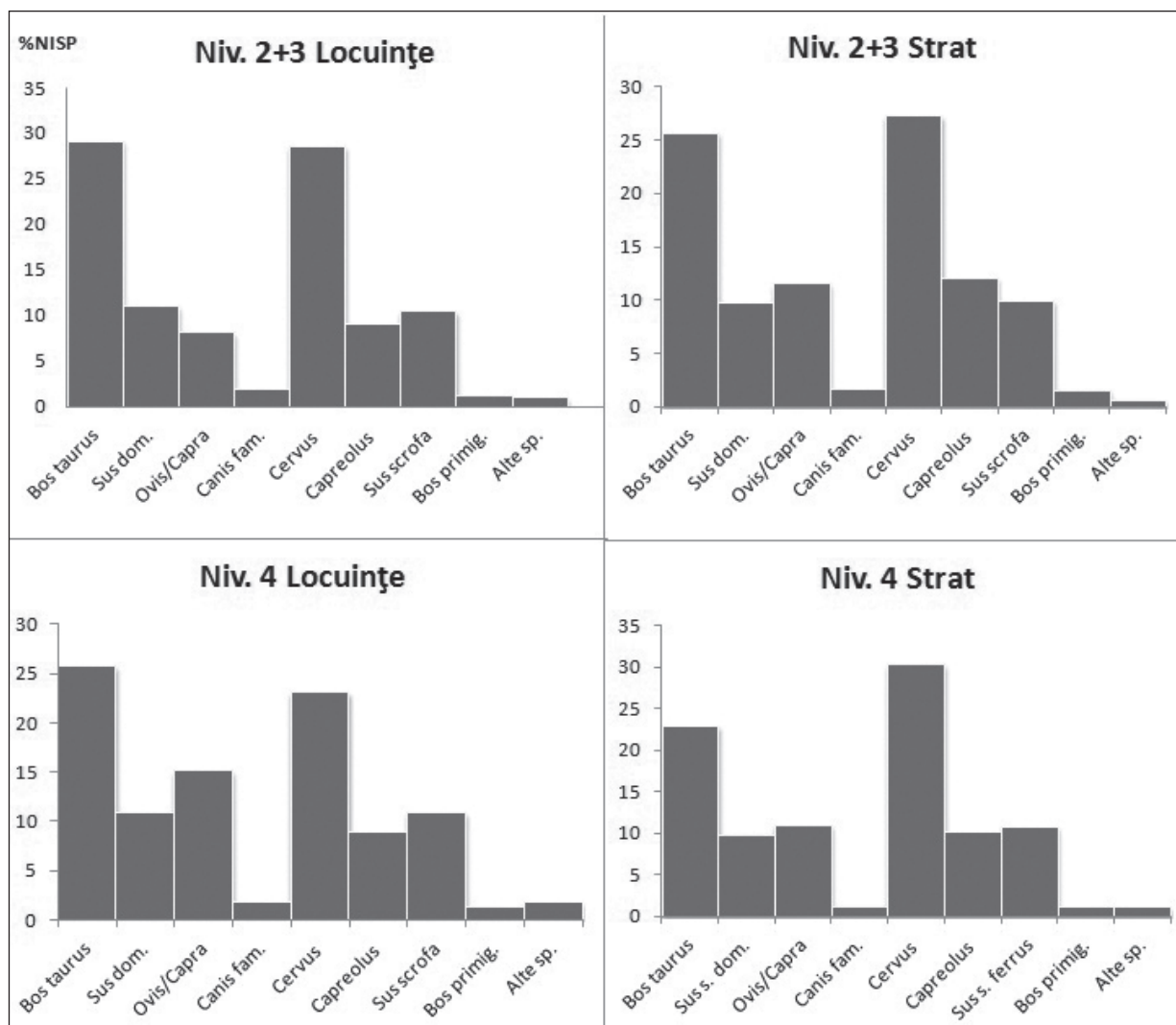

Fig. 1: Ponderea speciilor în nivelele edificiilor și în strat fără context/ Species frequencies in the building levels feature and no feature layer.

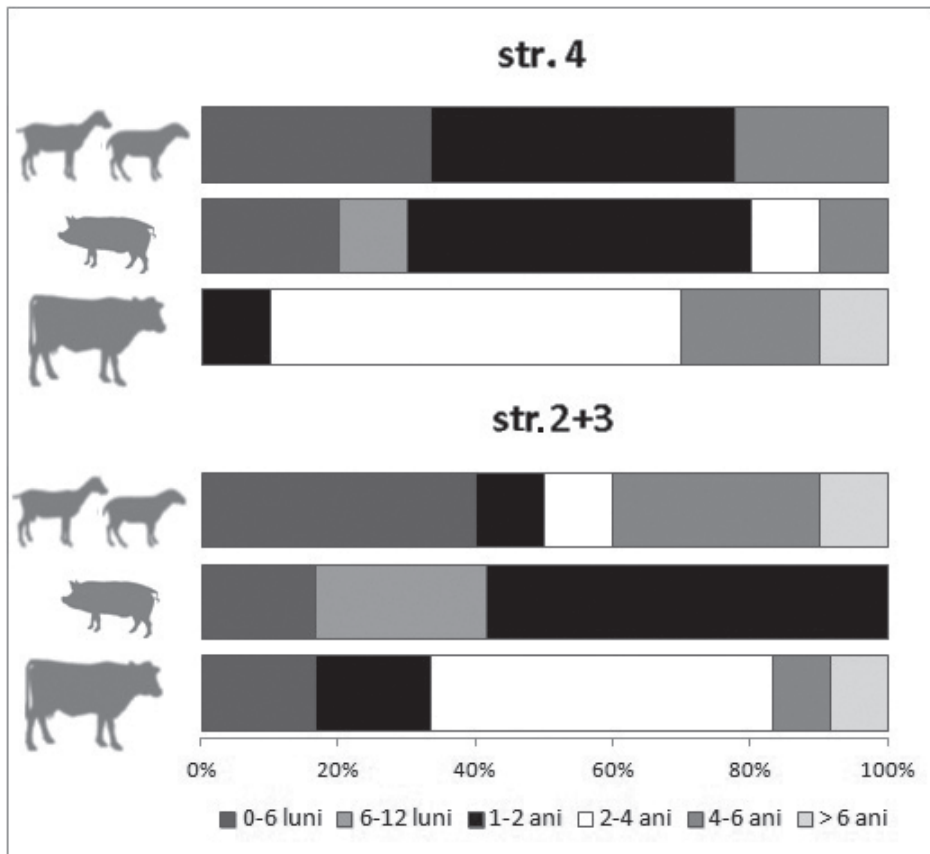

Fig. 2: Vârste de sacrificare ale speciilor domestice în nivelele de construcție/ Kill-off patterns of domestic species in the building levels.

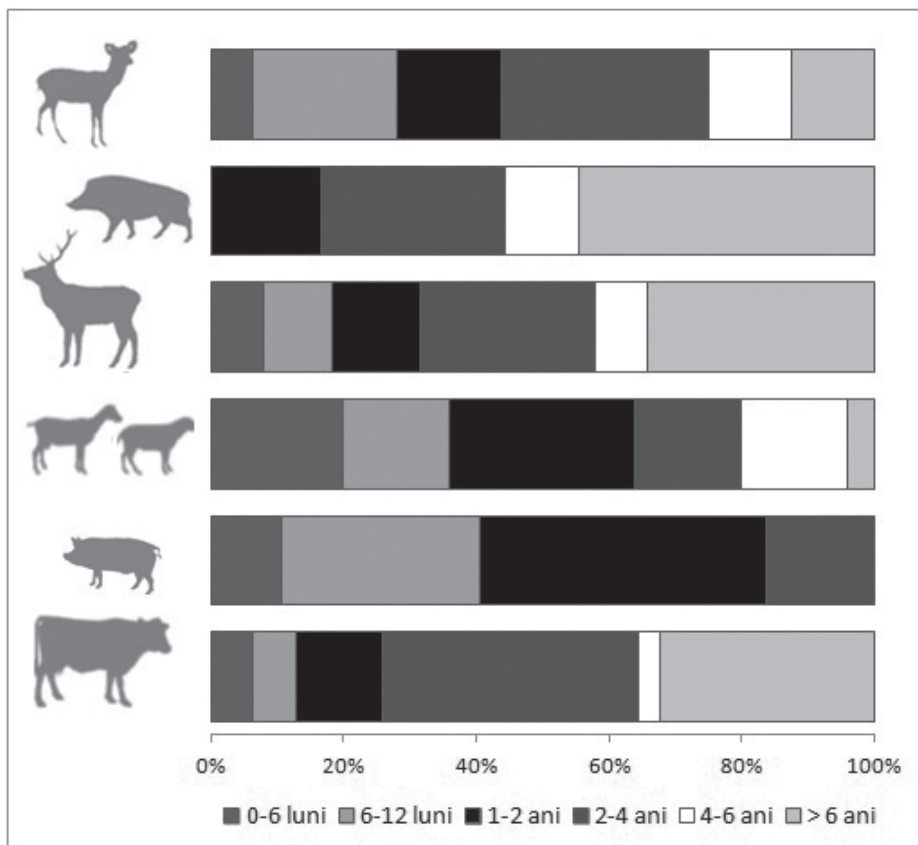

Fig. 3: Vârste de sacrificare ale speciilor domestice și sălbatice în strat fără context/ Kill-off patterns of domestic and wild species in no feature layer.

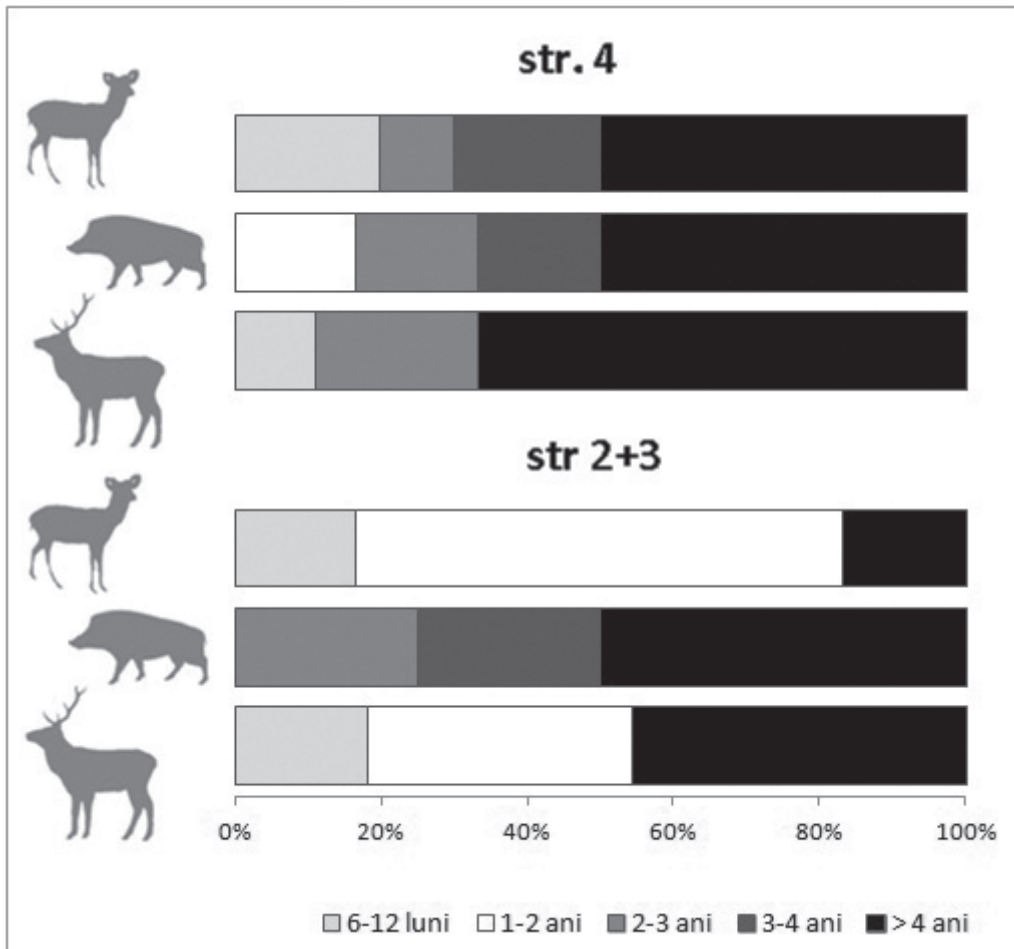

Fig. 4: Vârste de sacrificare ale speciilor sălbatice în nivelele de construcții Kill-off patterns of wild species in the building levels.

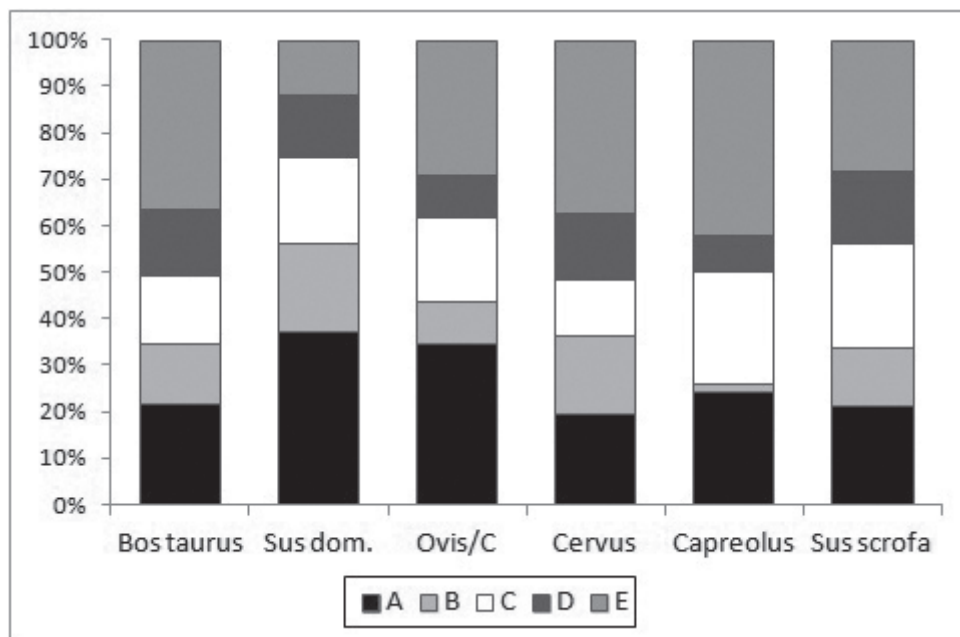

Fig. 5: Ponderea părților corporale ale principalelor specii în str. 2+3 cu context/ Frequencies of body parts of the main species in the 2nd+3rd layers, with feature.

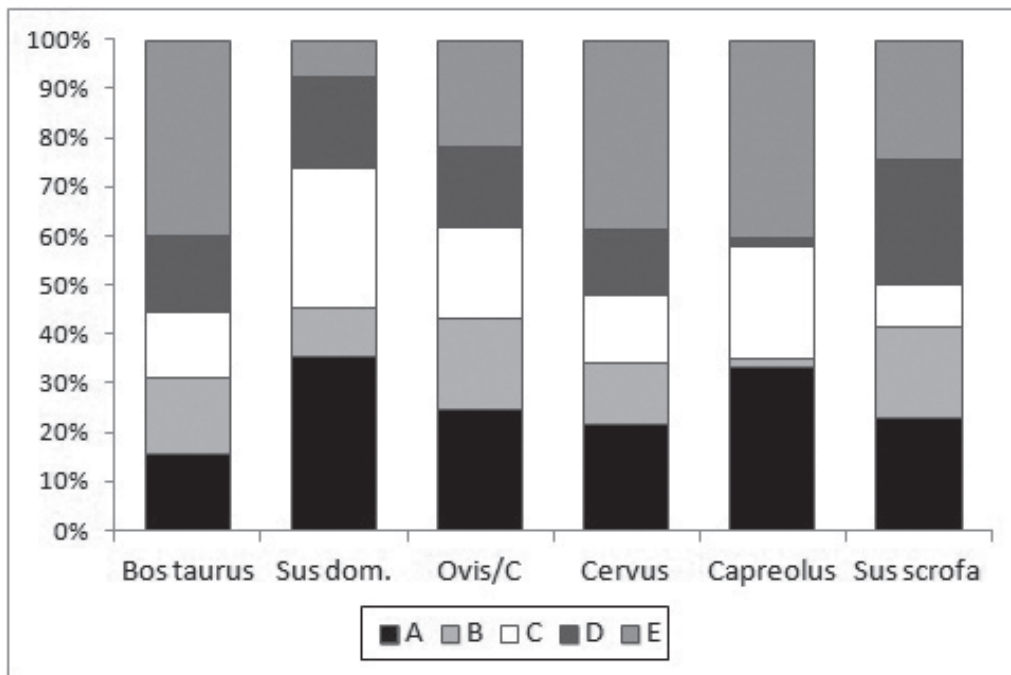

Fig. 6: Ponderea părților corporale ale principalelor specii în str. 4 cu context/ Frequencies of body parts of the main species in the 4th layer, with feature.

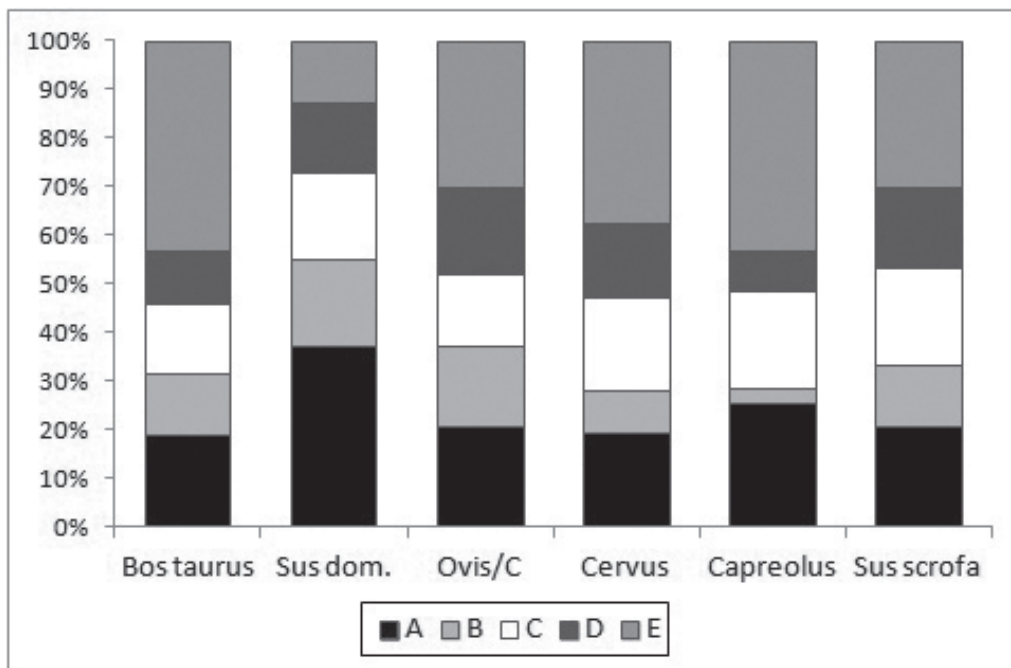

Fig. 7: Ponderea părților corporale ale principalelor specii în str. 2-4 fără context/ Frequencies of body parts of the main species in the 2nd-4th layers, no feature.